

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.9.2001
KOM(2001) 521 endelig

2001/0217 (CNS)

Forslag til

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE

om bekæmpelse af terrorisme

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Terrorisme udgør en af de alvorligste trusler mod demokratiet, den frie udøvelse af menneskerettighederne og den økonomiske og sociale udvikling. Terrorisme kan aldrig retfærdiggøres, uanset hvad målet er, og uanset hvor den strafbare handling forberedes eller begås.

Dette har aldrig været tydeligere end nu, hvor vi ser de skræmmende spor efter det hidtil mest tragiske og morderiske terrorangreb på USA's befolkning den 11. september 2001. Disse feje angreb understreger behovet for en effektiv reaktion på terrorisme på alle niveauer i EU.

EU har i traktaten om Den Europæiske Union sat sig som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Dette forslag udgør sammen med forslaget om at erstatte udleveringer inden for EU med en europæisk arrestordre et nøgleelement i Kommissionens bidrag til at nå dette mål i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme. Det er overordentlig vigtigt, at EU-landene har effektive straffelove til bekæmpelse af terrorisme, og at der træffes foranstaltninger for at øge det internationale samarbejde om bekæmpelse af terrorisme.

Dette forslag vedrører ikke kun terrorhandlinger, der er rettet mod medlemsstaterne. Det finder også anvendelse på handlinger på EU's område, der kan bidrage til terrorhandlinger i tredjelande. Dette afspejler Kommissionens vilje til at bekæmpe terrorisme såvel globalt som på EU-plan. Kommissionen arbejder tæt sammen med medlemsstaterne og tredjelande for at bekæmpe international terrorisme inden for rammerne af internationale organisationer og eksisterende internationale samarbejdsmekanismer, navnlig FN og G8, med henblik på at sikre en fuldstændig gennemførelse af alle relevante internationale instrumenter.

EU og medlemsstaterne bygger på overholdelsen af menneskerettighederne, de grundlæggende friheder, garantien for menneskers værdighed samt beskyttelsen af disse rettigheder for såvel den enkelte som institutioner. Endvidere er retten til livet, retten til respekt for menneskets fysiske integritet, retten til frihed og sikkerhed og retten til at tænke frit samt ytrings- og informationsfriheden omfattet af artikel 2, 3, 6, 10 og 11 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder¹ (Nice, den 7. december 2000).

Terrorisme udgør en trussel mod disse grundlæggende rettigheder. Der er næppe et land i Europa, der ikke enten direkte eller indirekte er blevet påvirket af terrorisme. Terrorhandlinger kan være med til at underminere retssikkerheden og de grundlæggende principper, som de forfatningsmæssige traditioner og lovgivningen i medlemsstaternes demokratier bygger på. De er rettet mod et eller flere lande, deres institutioner eller befolkning og tager sigte på i alvorlig grad at forstyrre eller ødelægge disse landes politiske, økonomiske eller sociale strukturer.

Terrorisme antager forskellige former lige fra mord, fysiske overgreb og trusler mod mennesker til kidnapning og ødelæggelse af ejendom eller skade på offentlige eller private faciliteter. Terrorisme påfører ofrene og deres nærmeste lidelser. Den ødelægger deres

¹ EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

personlige forhåbninger og forventninger samt det materielle grundlag for deres levebrød, samt påfører dem personskader, psykisk tortur og død.

Der er en lang tradition for terrorisme, men det, der gør nutidens terrorisme særlig farlig, er, at til forskel fra terrorhandlinger før i tiden bliver de faktiske eller potentielle virkninger af væbnede angreb stadig mere ødelæggende og livstruende. Dette kan skyldes, at terroristerne selv bliver stadig mere udspekulerede og hensynsløse, hvilket de forfærdelige begivenheder i USA den 11. september vidner om. Det kan også skyldes den teknologiske udvikling (og let adgang til oplysninger herom), uanset om det er inden for traditionelle våben og sprængstoffer eller på mere skrækindjagende områder som kemiske, biologiske og nukleare våben. Herudover opstår der nye former for terrorisme. Det er i den senere tid flere gange sket, at spændinger i internationale forbindelser har ført til en strøm af angreb på informationssystemer. Mere alvorlige angreb kan medføre ikke blot alvorlige skader, men i nogle tilfælde endda tab af menneskeliv.

De dybtgående forandringer for så vidt angår arten af terrorhandlinger understreger, at det traditionelle retlige og politimæssige samarbejde ikke er egnet til at bekæmpe terrorisme. Terrorismen har i stigende omfang tilknytning til internationale netværk med base i flere lande, som udnytter smuthuller i lovgivningen som følge af geografiske begrænsninger i efterforskningen, og som undertiden nyder godt af omfattende logistisk og finansiel støtte. I betragtning af at der ingen indre grænser er i EU, og at der er fri bevægelighed, er det nødvendigt at træffe nye foranstaltninger for at bekæmpe terrorisme.

Terrorister kan ellers udnytte forskelle i den retlige behandling i de forskellige medlemsstater. I dag er det mere end nogensinde nødvendigt at tage skridt til at bekæmpe terrorisme ved at udarbejde forslag til retsfor skrifter med henblik på at straffe sådanne handlinger og styrke det politimæssige og retlige samarbejde.

Formålet med denne meddelelse er at styrke de strafferetlige foranstaltninger for at bekæmpe terrorisme. Med henblik herpå fremsættes der forslag til en rammeafgørelse. Hensigten er i overensstemmelse med artikel 34, stk. 2, litra b), i traktaten om Den Europæiske Union at sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love, for så vidt angår terrorhandlinger.

2. RETLIGE INSTRUMENTER PÅ INTERNATIONALT PLAN OG I EU

De første skridt til bekæmpelse af terrorisme blev taget i FN-regi, idet FN tilskyndede til konventionen angående lovovertrædelser og visse andre handlinger begået ombord i luftfartøjer (Tokyo, den 14.9.1963). Efter denne konvention er der blevet offentliggjort andre konventioner og protokoller vedrørende terrorhandlinger. Det er værd at nævne følgende:

- Konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer (flykapringskonventionen) (Haag, den 16.12.1970).
- Konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed (Montreal, den 23.9.1971).
- Konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter (New York, den 14.12.1973).
- Konventionen imod gidseltagning (New York, den 17.12.1979).
- Konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (Wien, den 3.3.1980).

- Protokollen til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart. Tillæg til konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed (Montreal, den 24.2.1988).
- Konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden (Rom, den 10.3.1988).
- Protokollen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen (Rom, den 10.3.1988).
- FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger (New York, den 15.12.1997).
- FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme (New York, den 9.12.1999).

De sidste to konventioner er særlig vigtige. I artikel 2 i konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger fastsættes det, at en person begår en forbrydelse i konventionens forstand, hvis den pågældende ulovligt og forsætligt leverer, anbringer, affyrer eller detonerer en eksplosiv eller anden dødbringende anordning i eller på, ind i eller mod et offentligt sted, en stats- eller regeringsfacilitet, et offentligt transportsystem eller en infrastrukturfacilitet med forsæt til enten at forårsage død eller alvorlig personskade eller at forårsage omfattende ødelæggelse af stedet, faciliteten eller systemet, hvis ødelæggelsen medfører eller sandsynligvis vil medføre et større økonomisk tab. I "terrorfinansieringskonventionen" fastsættes det, at det er en forbrydelse direkte eller indirekte, ulovligt og med forsæt at tilvejebringe eller indsamle midler og anvende dem eller vide, at de vil blive anvendt til at begå en af de handlinger, der er omfattet af førnævnte konventioner (bortset fra konventionen om ulovlige handlinger og visse andre handlinger om bord på fly, der ikke er omfattet). Det betyder, at selv om ordene "terrorisme" og "terrorhandling" ikke nævnes i de fleste af disse konventioner, vedrører de terroristrelaterede lovovertrædelser.

For så vidt angår de eksisterende internationale konventioner, har den betydeligste indsats i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme været den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme (Strasbourg, den 27.1.1977) under **Europarådets** mandat². Dette er den første konvention, hvori terrorisme behandles som en særlig type forbrydelser, i det mindste på den måde, at der opstilles en liste over terrorhandling. I konventionen anses denne type forbrydelser ikke for at være politiske forbrydelser eller forbrydelser, der har forbindelse med politiske forbrydelser, eller for at være forbrydelser, der udspringer af politiske motiver, hvilket er vigtigt med henblik på anvendelsen af konventionerne om udlevering.

Artikel 1 og 2 indeholder en liste over forbrydelser, der betragtes som terrorhandling. I artikel 1 henvises til forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer (Haag 1970), og forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed (Montreal 1971), hvori der henvises til bestemte terrorhandling. Endvidere omfatter listen angreb mod internationalt beskyttede personers, herunder diplomatiske repræsentanters, liv, fysiske integritet eller frihed, forbrydelser, der indebærer bortførelse, gidseltagning eller grov, ulovlig frihedsberøvelse, anvendelse af bomber, granater, raketter, automatiske skydevåben eller brev- eller pakkebomber, såfremt anvendelsen heraf rummer fare for personer. I artikel 2 udvides begrebet terrorhandling til også at omfatte andre forbrydelser, f.eks. forbrydelser, der indebærer andre voldshandlinger end dem, der er omfattet af artikel 1, mod en persons liv,

² ETS nr. 90.

fysiske integritet eller frihed (stk. 1) og forbrydelser mod formuegoder, der ikke er omfattet af artikel 1, hvis handlingen har medført kollektiv fare for personer (stk. 2).

Langt størstedelen af medlemsstaterne har undertegnet og ratificeret de fleste af disse konventioner, hvilket indebærer, at de skal anvende dem. Dette forslag til rammeafgørelse vil lette gennemførelsen af disse konventioner, for så vidt som de angår strafferetten, idet de vedrører samme emne, nemlig terrorhandlinger.

På EU-plan henvises der i artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union specifikt til terrorisme som en af de alvorlige former for kriminalitet, der skal forebygges og bekæmpes ved en fælles indsats på tre forskellige områder, nemlig et tættere samarbejde mellem politi, toldmyndigheder og andre kompetente myndigheder, herunder Europol, et tættere samarbejde mellem medlemsstaternes retlige og andre kompetente myndigheder og om nødvendigt en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler.

For så vidt angår politisamarbejdet (artikel 30 i traktaten om Den Europæiske Union), er det værd at nævne artikel 2, stk. 1, i konventionen om oprettelse af en europæisk politienhed³, som bl.a. vil få beføjelser på terroristområdet, og Rådets afgørelse af 3. december 1998⁴, hvorved det pålægges Europol at beskæftige sig med strafbare handlinger, som er blevet begået, eller som det må antages vil blive begået i forbindelse med terroristiske aktiviteter, der er rettet mod personers liv og legeme, mod den personlige frihed eller mod ejendom; denne afgørelse gennemfører konventionens artikel 2, stk. 2. Endvidere blev det ved Rådets fælles aktion af 15. oktober 1996⁵ besluttet at oprette og føre et register over sagkundskab med hensyn til bekæmpelse af terrorisme for at lette samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

For så vidt angår det retlige samarbejde, er det i EU-traktatens artikel 31 fastsat, at fælles handling vedrørende retligt samarbejde skal omfatte fremme og fremskyndelse af samarbejdet mellem kompetente ministerier og retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne vedrørende retspleje og fuldbyrdelse af afgørelser (litra a)) og lettelse af udlevering mellem medlemsstaterne (litra b)). På dette område findes der to væsentlige retlige instrumenter, nemlig konventionen om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union⁶ (10. marts 1995) og konventionen om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater⁷ (27.9.1996), hvori det i artikel 1 fastsættes, at formålet med konventionen er at lette anvendelsen af den europæiske udleveringskonvention mellem Den Europæiske Unions medlemsstater. Desuden henvises der i artikel 2, stk. 2, i den fælles aktion af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater⁸ til terroristrelaterede forbrydelser. Det forekom imidlertid nødvendigt at forbedre disse retlige instrumenter for at bekæmpe terrorisme mere effektivt. I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors⁹ den 15.-16. oktober 1999 hedder det, at den formelle udleveringsprocedure bør afskaffes mellem medlemsstaterne imellem, for så vidt angår personer, der unddrager sig retsforfølgning efter at være blevet endeligt domfældt, og at der i stedet blot bør ske en overførelse af de pågældende (konklusion 35).

³ EFT C 316 af 27.11.1995, s. 1.

⁴ EFT C 26 af 30.1.1999, s. 22.

⁵ EFT L 273 af 25.10., 1996, s. 1.

⁶ EFT C 78 af 30.3.1995, s. 1.

⁷ EFT C 313 af 23.10.1996, s. 11.

⁸ EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1.

⁹ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

Europa-Parlamentet vedtog den 5. september 2001 en beslutning vedrørende EU's rolle i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme, hvori Rådet opfordres til at vedtage en rammeafgørelse om afskaffelse af de formelle udleveringsprocedurer, at vedtage principper for gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser, herunder afgørelser forud for domsafsigelsen i strafferetlige sager vedrørende terroristrelaterede lovovertrædelser og gennemførelse af den europæiske eftersøgnings- og arrestordre, og at sikre en indbyrdes tilnærmelse af de retlige bestemmelser ved at fastsætte mindsteregler på europæisk plan for, hvad der udgør terrorisme, og for straffene herfor.

For så vidt angår indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler, opfordres der i EU-traktatens artikel 31, litra e)¹⁰ til, at der vedtages foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør strafbare handlinger, og for straffene for terrorisme, hvilket også nævnes i afsnit 46 i Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed¹¹ bedst kan gennemføres (3. december 1998). Denne rammeafgørelse har til formål at gennemføre EU-traktatens artikel 31, litra e) ved at sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende terroristrelaterede forbrydelser.

Ud over kapitel VI i EU-traktaten vedrørende hensigtsmæssige instrumenter til bekæmpelse af terrorisme på EU-plan og koordinering af indsatsen på internationalt plan kan EU's vilje til at bidrage til en kraftig, vedvarende og global indsats mod terrorisme kræve en politisk dialog eller en indsats i forbindelse med lande uden for EU samt indbyrdes koordinering mellem medlemsstaterne i internationale organisationer eller på internationale konferencer. Uden at foranstaltningerne i forbindelse med det politimæssige og retlige samarbejde berøres, kan det være nødvendigt med supplerende foranstaltninger, således at der kan tages hensyn til alle sikkerhedsmæssige aspekter; disse foranstaltninger kan træffes i forbindelse med f.eks. den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik for derved at øge virkningerne heraf og sikre sammenhæng i forbindelse med EU's eksterne relationer.

3. MEDLEMSSTATERNES LOVGIVNING VEDRØRENDE TERRORISME

I EU varierer lovgivningen vedrørende terrorisme fra medlemsstat til medlemsstat. I nogle af landene findes der ikke særlige bestemmelser vedrørende terrorisme. I disse lande straffes terrorhandlinger som almindelige lovovertrædelser. I andre findes der særlige love eller retlige instrumenter vedrørende terrorisme, hvor ordene "terrorisme" og "terrorist" udtrykkeligt forekommer, og hvor der udtrykkeligt gives eksempler på terrorhandlinger. Det er tilfældet i Frankrig, Tyskland, Italien, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige.

De fleste terrorhandlinger er grundlæggende almindelige lovovertrædelser, der bliver til terroristrelaterede lovovertrædelser på grund af lovovertræderens bevæggrunde. Hvis motivet er i alvorlig grad at ændre eller nedbryde grundlæggende principper og statens grundpiller ved at skræmme mennesker, er der tale om en terrorhandling. Dette synspunkt er medtaget i

¹⁰ I denne artikel nævnes også kriminalitet og ulovlig narkotikahandel, hvilket er to områder, som EU tager sig af. For så vidt angår organiseret kriminalitet bør der tages hensyn til fælles aktion af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater. For så vidt angår ulovlig narkotikahandel fremsatte Kommissionen et forslag til Rådets rammeafgørelse om fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene for ulovlig narkotikahandel (KOM(2001) 259 endelig af 23.5.2001).

¹¹ EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

medlemsstaternes lovgivning vedrørende terrorisme. Selv om ordlyden er forskellig, er forskrifterne i det væsentlige ens.

Den græske straffelov og strafferetsplejelov har undergået betydelige forandringer efter den nylige vedtagelse af lov nr. 2928 af 27. juni 2001. I den franske straffelov¹² nævnes som terrorhandlinger de handlinger, der i alvorlig grad kan forstyrre den offentlige orden gennem trusler eller terror. I den portugisiske straffelov¹³ nævnes handlinger, der skader de nationale interesser, ændrer eller forstyrrer statens institutioner eller tvinger offentlige myndigheder til at gøre eller undlade at gøre noget samt trusler mod enkeltpersoner eller grupper. I den spanske straffelov¹⁴ henvises der som i den franske og den portugisiske til hensigten, nemlig at underminere den forfatningsmæssige orden eller i alvorlig grad at forstyrre den offentlige lov og orden. Den italienske straffelov¹⁵ indeholder en lignende formulering om at nedbryde den demokratiske orden.

Loven i Det Forenede Kongerige, Terrorism Act 2000¹⁶, er den mest omfattende terroristlovgivning i EU-landene. Terrorism defineres som en handling eller en trussel om en handling, hvor handlingen eller truslen har til formål at påvirke regeringen eller at skræmme offentligheden eller en del af offentligheden, og handlingen eller truslen har til formål at fremme en politisk, religiøs eller ideologisk sag; handlingen skal bl.a. indebære grov vold mod en person eller medføre alvorlig skade på ejendom eller en alvorlig sundheds- eller sikkerhedsmæssig risiko for offentligheden eller en del af offentligheden.

4. FORSLAGET TIL RAMMEAFGØRELSE

I lyset af EU-traktatens artikel 31, litra e), førnævnte retlige baggrund og det forhold, at kun seks medlemsstater råder over retlige instrumenter vedrørende terrorisme, forekommer det klart nødvendigt at fremsætte dette forslag til rammeafgørelse vedrørende indbyrdes tilnærmelse af de relevante love i medlemsstaterne. Rammeafgørelsen indeholder en definition af, hvad der udgør terrorisme, og straffene herfor for derved at sikre, at terrorhandlinger straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning. Den vil følgelig lette det politimæssige og retlige samarbejde, eftersom fælles definitioner af strafbare handlinger vil være med til at løse problemerne med dobbelt strafbarhed, så længe det er en forudsætning for bestemte former for gensidig retshjælp. Det forhold, at der findes fælles rammer for bekæmpelsen af terrorisme i EU, vil desuden gøre det lettere at arbejde tættere sammen med tredjelande.

Hovedbegrebet, som forslaget bygger på, er begrebet terrorhandling. Terrorhandlinger kan defineres som lovovertrædelser, som en enkeltperson eller en gruppe med forsæt begår mod et eller flere lande, deres institutioner eller befolkning, og som tager sigte på i alvorlig grad at forstyrre eller ødelægge et lands politiske, økonomiske eller sociale strukturer. Dette

¹² Art. 421-1: "Constituent des acts de terrorism, lorsqu'elles sont intentionnellement en relation avec une entreprise individuelle ou collective ayant pour but de troubler gravement l'ordre public par l'intimidation ou la terreur...".

¹³ Art. 300: "...visem prejudicar a integridade ou a independência nacionais, impedir, alterar ou subverter o funcionamento das instituições do Estado previstas na Constituição, forçar a autoridade pública a praticar um acto, a abster-se de o praticar ou a tolerar que se pratique, ou ainda intimidar certas pessoas, grupo de pessoas ou a população em geral...".

¹⁴ Art. 571: "...cuya finalidad sea la de subvertir el orden constitucional o alterar gravemente la paz pública...".

¹⁵ Arts. 270 bis, 280, 289 bis: "eversione dell'ordine democratico".

¹⁶ Terrorism Act 2000: www.uk-legislation.hmsso.gov.uk/acts/acts2000/20000011.htm.

indebærer, at det ikke er de samme lovfæstede rettigheder, der krænkes ved denne type lovovertrædelser som ved almindelige lovovertrædelser. Det skyldes, at lovovertræderens bevæggrund er forskellig, selv om terrorhandlinger med hensyn til de umiddelbare virkninger sædvanligvis ligner almindelige lovovertrædelser, indebærer de som følge heraf også en krænkelse af andre lovfæstede rettigheder. Terrorhandlinger medfører sædvanligvis skader på enkeltpersoners eller grupperes fysiske eller psykologiske integritet eller deres ejendom eller frihed på samme måde, som almindelige lovovertrædelser gør, men terrorhandlinger går videre ved at underminere førnævnte strukturer. Af den grund er der forskel på terroristrelaterede lovovertrædelser og almindelige lovovertrædelser, og de krænker forskellige lovfæstede rettigheder. Det synes derfor hensigtsmæssigt at opstille forskellige og specifikke kriterier og straffe for sådanne særligt alvorlige lovovertrædelser.

At lede, oprette, støtte eller deltage i en terroristgruppe må desuden i sig selv betragtes som en selvstændig strafbar handling og behandles som en terroristrelateret lovovertrædelse. For at definere begrebet terroristgruppe må der tages hensyn til den fælles aktion af 21.12.1998, i henhold til hvilken det er strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater, og hvori terrorisme udtrykkeligt nævnes¹⁷. I artikel 1 defineres en kriminel organisation som en struktureret sammenslutning af en vis varighed, bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå bestemte former for strafbare handlinger, der medfører de straffe, der specificeres i nævnte artikel. Som følge heraf og i henhold til denne definition kan det siges, at en terroristgruppe er en struktureret sammenslutning af en vis varighed, bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå terrorhandlinger.

Rammeafgårelsen dækker alle terrorhandlinger, der forberedes eller begås inden for EU's grænser, uanset deres mål, herunder terrorhandlinger mod tredjelands interesser i EU.

Der foreslås fælles definitioner af strafbare handlinger og straffe. Forslaget indeholder desuden bestemmelser vedrørende juridiske personers ansvar og straf, straffemyndighed, ofre og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne.

5. RETSGRUNDLAG

Ifølge artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union har Unionen som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde og gennem forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme. Samme artikel indeholder bestemmelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler i overensstemmelse med artikel 31, litra e), når dette er nødvendigt. I sidstnævnte artikel fastsættes det, at fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager omfatter gradvis vedtagelse af foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene på dette område, herunder for terrorisme.

I artikel 34, stk. 2, litra b), i traktaten om Den Europæiske Union henvises der til rammeafgårelser som de instrumenter, der skal anvendes for at sikre en tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Rammeafgårelser er bindende for

¹⁷ EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1: "Rådet finder, at visse former for organiseret kriminalitet er blevet så grove og har udviklet sig på en sådan måde, at det er nødvendigt at styrke samarbejdet mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, navnlig med hensyn til følgende strafbare handlinger: ulovlig narkotikahandel, menneskehandel, terrorisme,".

medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Forslaget har ingen finansielle indvirkninger på Det Europæiske Fællesskabs budget.

6. BEMÆRKNINGER TIL RAMMEAFGØRELSENS ARTIKLER

Artikel 1 (Formål)

Formålet med denne rammeafgørelse er at gennemføre EU-traktatens artikel 31, litra e), hvori det fastsættes, at fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager skal omfatte vedtagelse af foranstaltninger til fastsættelse af mindsteregler for, hvad der udgør kriminelle handlinger, og for straffene for terrorisme.

Dette vil være med til at bidrage til EU's mål som fastsat i EU-traktatens artikel 29, nemlig at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Artikel 2 (Anvendelsesområde)

Artikel 2 indeholder bestemmelser om fire kriterier med henblik på at indkredse anvendelsesområdet for denne rammeafgørelse. Bortset fra territorialprincippet (den strafbare handling begås eller forberedes helt eller delvis i en medlemsstat) og det aktive personprincip (den strafbare handling begås af en statsborger i en medlemsstat eller til gavn for en juridisk person med hjemsted i en medlemsstat) er strafbare handlinger, der begås mod en medlemsstats institutioner eller befolkning, også omfattet af denne rammeafgørelse.

Artikel 3 (Terrorhandling)

Artikel 3 indeholder en lang liste over terrorhandling med angivelse af, om de skal betragtes som terrorhandling og handlinger med tilknytning til terroristgrupper. I henhold til artikel 3 er medlemsstaterne forpligtet til at sikre, at disse handlinger straffes som terrorhandling.

Stk. 1 indeholder en liste over de mest alvorlige terrorhandling. Mange af dem er sandsynligvis omfattet af bestemmelserne for almindelige lovovertrædelser i medlemsstaternes straffelove. I henhold til rammeafgørelsen skal strafbare handlinger, som en enkeltperson eller en gruppe med forsæt begår mod et eller flere lande, deres institutioner eller befolkning, og som tager sigte på i alvorlig grad at forstyrre eller ødelægge disse landes politiske, økonomiske eller sociale strukturer, betragtes som terrorhandling. Herunder er det værd at nævne mord, personskade, kidnapning, gidseltagning, trusler, afpresning, tyveri, røveri, fremstilling, besiddelse, erhvervelse, transport og levering af våben eller sprængstoffer, ulovlig beslaglæggelse og beskadigelse af stats- eller regeringsfaciliteter, offentlige transportmidler, infrastrukturer, offentlige steder og ejendom (såvel privat som offentlig). Dette kan f.eks. omfatte storbyvold.

Selv om terrorhandling, der begås ved hjælp af en computer eller elektroniske anordninger, tilsyneladende er mindre voldelige, kan de være lige så farlige som førnævnte handlinger og bringe ikke blot menneskers liv, helbred og sikkerhed i fare, men også miljøet. Mest karakteristisk for disse handlinger er, at virkningerne heraf med forsæt sker langt fra gerningsmændene, men følgerne kan også være langt mere vidtrækkende. Terrorhandling, der medfører udslip af forurenende stoffer eller forårsager brande, oversvømmelser eller eksplosioner, der forstyrrer eller afbryder vand- eller elforsyningen eller andre grundlæggende ressourcer, eller som påvirker edb-systemer, er derfor omfattet af stk. 1, litra h), i) og j).

I denne rammeafgørelse forstås ved "offentlige transportmidler" alle offentligt og privat ejede anlæg, transportmidler og hjælpemidler, der anvendes i forbindelse med eller med henblik på offentligt tilgængelige tjenester til befordring af personer eller last. Dette er også definitionen af offentligt transportsystem i artikel 1, stk. 6, i FN's konvention til bekæmpelse af terrorbombninger fra 1997. Ved "edb-system" forstås computere og elektroniske kommunikationsnet samt edb-data, der lagres, behandles, hentes og overføres via disse med henblik på driften, anvendelsen, beskyttelsen og vedligeholdelsen heraf.

I stk. 1, litra l) og m), henvises der desuden til de terrorhandlinger, der begås i forbindelse med terroristgrupper, dvs. at lede, oprette, støtte eller tilhøre en terroristgruppe, og som betragtes som terroristrelaterede lovovertrædelser.

I stk. 2 defineres en "terroristgruppe" som en struktureret sammenslutning af en vis varighed, bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå de terrorhandlinger, der er omhandlet i stk. 1, litra a) til k).

Ordlyden i denne artikel giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte, hvordan de vil fastlægge en præcis definition af strafbare handlinger med henblik på at gennemføre denne rammeafgørelse.

Artikel 4 (Anstiftelse, medvirken, tilskyndelse og forsøg)

I henhold til artikel 4 har medlemsstaterne pligt til at sørge for, at det er strafbart at anstifte, medvirke til, tilskynde til og forsøge at begå terrorhandlinger.

Artikel 5 (Straffe og sanktioner)

Artikel 5 vedrører sanktioner. I stk. 1 fastsættes, at de i artikel 3 og 4 omhandlede handlinger skal straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelserne og har en afskrækkende virkning.

Sanktionernes anvendelsesområde (stk. 2) er temmelig bredt i lyset af de forskellige terrorhandlinger og de eksisterende sanktioner herfor i medlemsstaterne. Den højeste sanktion er frihedsstraf på ikke under tyve år (mord), og den laveste er frihedsstraf på ikke under to år (afpresning, tyveri, trusler om at ville begå bestemte strafbare handlinger). Stk. 3 giver desuden mulighed for at idømme supplerende eller alternative sanktioner i form af samfundstjeneste, fratagelse af visse borgerlige eller politiske rettigheder og offentliggørelse af hele eller en del af en dom vedrørende de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 3 og 4.

I medfør af stk. 4 kan der også idømmes bøder.

Artikel 6 (Skærpende omstændigheder)

I henhold til artikel 6 betragtes det som skærpende omstændigheder, hvis den strafbare handling begås med særlig hensynsløshed, påvirker et stort antal personer eller er af særlig farlig og vedvarende art eller begås mod statsoverhoveder, ministre, andre internationalt beskyttede personer, folkevalgte parlamentsmedlemmer, medlemmer af regionale eller lokale regeringer, dommere, retsmedlemmer eller fængselspersonale og politiet. Ved internationalt beskyttede personer forstås det samme som i artikel 1 i konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.

Artikel 7 (Formildende omstændigheder)

I artikel 7 henvises der under hensyntagen til Rådets resolution af 20. december 1996 om personer, der samarbejder med retsvæsenet i forbindelse med bekæmpelse af international organiseret kriminalitet¹⁸, til en række formildende omstændigheder, nemlig når lovovertræderen opgiver sin kriminelle aktivitet og giver de administrative eller retlige myndigheder en række oplysninger, der kan hjælpe dem med i tide at forebygge virkningerne af den strafbare handling, således at den planlagte forbrydelse, som den pågældende lovovertræder kender til, stadig kan undgås, at identificere eller retsforfølge andre terrorister, at finde frem til oplysninger vedrørende terrorhandlinger eller at forebygge yderligere terrorhandlinger.

Artikel 8 (Juridiske personers ansvar)

I overensstemmelse med fremgangsmåden i forbindelse med en række retlige instrumenter, der er vedtaget på EU-plan for at bekæmpe forskellige former for kriminalitet, er det nødvendigt også at tage højde for den situation, hvor juridiske personer er involveret i terrorhandlinger. Artikel 8 indeholder derfor bestemmelser om, at en juridisk person kan drages til ansvar for de i artikel 3 og 4 omhandlede strafbare handlinger, som begås for dennes vindings skyld af en hvilken som helst person, der handler enten som enkeltperson eller som en del af den juridiske person. Begrebet ansvar skal tolkes således, at det omfatter strafferetligt eller civilretligt ansvar.

Endvidere fastsættes det i overensstemmelse med den almindelige praksis i stk. 2, at en juridisk person også kan drages til ansvar, hvis mangel på opsyn eller kontrol, udført af en person med beføjelser til at udøve kontrol, har gjort det muligt at begå den strafbare handling for vindings skyld. Af stk. 3 fremgår det, at retsforfølgning af en juridisk person ikke udelukker samtidig retsforfølgning af en fysisk person.

Artikel 9 (Sanktioner over for juridiske personer)

I artikel 9 fastsættes et krav om sanktioner over for juridiske personer, der drages til ansvar for de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 3 og 4. Der kræves sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, hvor minimumskravet er, at der idømmes strafferetlig eller civilretlig bødestraf. Der anføres også andre sanktioner, som typisk kunne anvendes på juridiske personer.

Artikel 10 (Domstolskompetence)

Artikel 10 indeholder en række proceduremæssige bestemmelser vedrørende domstolskompetence.

I stk. 1 fastsættes en række krav om kompetence til at retsforfølge og efterforske sager vedrørende de strafbare handlinger eller den adfærd, der er omfattet af denne rammeafgørelse. En medlemsstat skal fastslå sin domstolskompetence i fire situationer:

- a) hvis overtrædelsen er begået helt eller delvis på dens område, uanset hvilken status eller nationalitet den involverede person har (territorialprincippet)
- b) hvis lovovertræderen er statsborger i medlemsstaten (det aktive personprincip).

¹⁸ EFT C 10 af 11.1.1997, s. 1.

- c) hvis overtrædelsen er begået til gavn for en juridisk person med hjemsted på den pågældende medlemsstats område
- d) mod dens institutioner eller befolkning.

Eftersom ikke alle medlemsstaters retstraditioner anerkender ekstraterritorial kompetence for alle typer strafferetlige overtrædelser, giver stk. 2 mulighed for ikke at anvende de i stk. 1 fastsatte bestemmelser om domstolskompetence i forbindelse med de situationer, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d).

I stk. 3 hedder det, at medlemsstaterne underretter Generalsekretariatet for Rådet, hvis de beslutter at tage stk. 2 i anvendelse.

Artikel 11 (Udlevering og retsforfølgning)

Denne bestemmelse finder ikke længere anvendelse, når Kommissionens forslag om en europæisk arrestordre, der kommer til at erstatte udleveringer inden for EU, vedtages. I dette forslag fastsættes navnlig, at nationalitet ikke kan anvendes til at begrunde et afslag om udlevering.

I artikel 11 tages der højde for det forhold, at visse medlemsstater ikke udleverer deres egne statsborgere, idet målet er at sikre, at personer, som mistænkes for at have begået terrorhandlinger, ikke unddrager sig retsforfølgning, fordi udlevering principielt afvises på det grundlag, at de er statsborgere i den pågældende stat.

En medlemsstat, som ikke udleverer sine egne statsborgere, skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at fastslå sin domstolskompetence og om nødvendigt retsforfølge de pågældende lovovertrædelser, når de begås af medlemsstatens egne statsborgere på en anden medlemsstats område eller mod en anden medlemsstats institutioner eller befolkning. Denne artikel omfatter ikke forbindelserne mellem medlemsstaterne og tredjelande, der kan omfattes af internationale instrumenter.

Artikel 12 (Samarbejde mellem medlemsstaterne)

Formålet med artikel 12 er at drage fordel af internationale instrumenter til retligt samarbejde, som medlemsstaterne deltager i, og som bør finde anvendelse på de sager, der er omhandlet i denne rammeafgørelse. For eksempel er ordninger for gensidig retshjælp og udlevering indeholdt i en række bilaterale og multilaterale aftaler såvel som i nogle af Den Europæiske Unions konventioner.

I stk. 1 kræves det, at medlemsstaterne yder hinanden al mulig bistand i forbindelse med retlige og politimæssige procedurer vedrørende strafbare handlinger, der er omfattet af denne rammeafgørelse. I stk. 2 fastsættes det, at hvis flere medlemsstater har domstolskompetence, skal de rådføre sig med hinanden for at koordinere indsatsen og om nødvendigt sikre en effektiv retsforfølgning. I dette stykke kræves desuden, at de eksisterende samarbejdsmekanismer, retlige eller andre, f.eks. Europol, udveksling af retsembudsmand som forbindelsespersoner, Det Europæiske Retlige Netværk og Den Midlertidige Retlige Samarbejdsenhed fuldt ud anvendes.

Artikel 13 (Udveksling af oplysninger)

I artikel 13, stk. 1, understreges betydningen af at udpege kontaktpunkter med henblik på udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne. Stk. 2 indeholder en bestemmelse om

videreformidling af oplysninger om, hvilke kontaktpunkter der er udpeget med henblik på udveksling af oplysninger om strafbare handlinger.

Stk. 3 indeholder bestemmelser om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne vedrørende fremtidige terrorhandlinger for at gøre det muligt at vedtage hensigtsmæssige foranstaltninger for at forhindre disse handlinger.

Artikel 14 (Beskyttelse af og bistand til ofre)

I EU's strategi mod terrorisme lægges der særlig vægt på beskyttelse af og bistand til ofre. Den 15. marts 2001 vedtog Rådet en rammeafgørelse om ofres stilling i forbindelse med straffesager. Derudover arbejder Kommissionen på en grøn bog om kompensation til ofre for kriminalitet.

Ofre for bestemte typer terrorhandlinger (f.eks. trusler og afpresning) kan være temmelig sårbare. Det er derfor hensigtsmæssigt, at alle medlemsstaterne sikrer, at efterforskning og retsforfølgning ikke er betinget af, at ofret meddeler oplysninger eller indgiver anmeldelse.

Artikel 15 (Gennemførelse og aflæggelse af rapport)

Artikel 15 omhandler gennemførelsen og opfølgningen af denne rammeafgørelse.

I stk. 1 kræves det, at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 31. december 2002.

I stk. 2 fastsættes det, at medlemsstaterne senest denne dato skal have sendt de bestemmelser, der gennemfører de forpligtelser, der pålægges dem i medfør af denne rammeafgørelse, i national lov, til Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen. På grundlag heraf forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af denne rammeafgørelse. Rådet vurderer, i hvilket omfang medlemsstaterne har opfyldt deres forpligtelser i henhold til rammeafgørelsen.

Artikel 16 (Ikrafttræden)

I artikel 16 fastsættes det, at denne rammeafgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Forslag til

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE

om bekæmpelse af terrorisme

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union, særlig artikel 29, artikel 31 (e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Terrorismen udgør en af de groveste overtrædelser af principperne om menneskelig værdighed, frihed, demokrati, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende friheder samt retssikkerheden, som EU bygger på, og som er fælles for alle medlemsstaterne.
- (2) Alle eller nogle af medlemsstaterne har ratificeret en række konventioner om terrorisme. I den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme³ fastslås det, at terrorhandlinger ikke anses for at være politiske forbrydelser eller forbrydelser, der har forbindelse med politiske forbrydelser, eller for at være forbrydelser, der udspringer af politiske motiver. Denne konvention var emnet for henstilling nr. 1170 (1991), som det stående udvalg på vegne af Europarådets parlamentariske forsamling vedtog den 25. november 1991. FN har vedtaget konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger af 15. december 1997 og "konvention til bekæmpelse af finansiering af terrorisme" af 9. december 1999.
- (3) På EU-plan vedtog Rådet den 3. december 1998 Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres⁴. Der blev henvist til terrorisme i konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999⁵ og i Santa María da Feira den 19.-20. juni 2000⁶. Terrorismen blev desuden nævnt i Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet vedrørende den halvårslige ajourføring af resultattavlen vedrørende fremskridt hen imod oprettelsen af et område med "frihed, sikkerhed og retfærdighed"

¹ EFT C ... af ..., s. ...

² EFT C ... af ..., s. ...

³ ETS nr. 90.

⁴ EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

⁵ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁶ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

i EU (anden halvdel af 2000)⁷. I Gomera-erklæringen, der blev vedtaget på et uformelt rådsmøde den 14. oktober 1995, fastslås det, at terrorisme udgør en trussel mod demokratiet, den frie udøvelse af menneskerettighederne og den økonomiske og sociale udvikling.

- (4) Den 30. juli 1996 gjorde de førende industrialiserede lande (G7) og Rusland sig på et møde i Paris til talsmænd for 25 foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme.
- (5) I konventionen udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen)⁸ henvises der navnlig i artikel 2 til, at effektiviteten hos medlemsstaternes kompetente myndigheder og disses samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme skal forbedres.
- (6) Følgende andre foranstaltninger, som EU har vedtaget, påvirker bekæmpelsen af terrorisme: Rådets afgørelse af 3. december 1998, hvorved det pålægges Europol at beskæftige sig med strafbare handlinger, som er blevet begået, eller som det må antages vil blive begået i forbindelse med terroristiske aktiviteter, der er rettet mod personers liv og legeme, mod den personlige frihed eller mod ejendom⁹, fælles aktion 96/610/RIA af 15. oktober 1996, vedtaget af Rådet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union, om oprettelse og førelse af et register over sagkundskab med hensyn til bekæmpelse af terrorisme for at lette samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme mellem Den Europæiske Unions medlemsstater¹⁰, fælles aktion 98/428/RIA af 29. juni 1998, vedtaget af Rådet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union, om oprettelse af et europæisk retligt netværk¹¹ med ansvar for spørgsmål vedrørende terrorhandlinger, særlig artikel 2, fælles aktion 98/733/RIA af 21. december 1998, vedtaget af Rådet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union, om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater¹² og Rådets henstilling af 9. december 1999 vedrørende samarbejde om bekæmpelse af finansieringen af terroristgrupper¹³.
- (7) Det er nødvendigt at supplere det vigtige arbejde, internationale organisationer, navnlig FN og Europarådet, har udført, med henblik på at sikre en større indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning. De dybtgående forandringer, for så vidt angår arten af terrorhandlinger, understreger, at det traditionelle retlige og politimæssige samarbejde ikke er egnet til at bekæmpe terrorisme, og det er nødvendigt ved hjælp af nye foranstaltninger at fjerne de eksisterende retlige smuthuller, dvs. fastsættelse af mindsteregler for kriterier og straffe for terrorisme.
- (8) Da målene for den foreslåede aktion ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene og derfor på grund af behovet for et nærmere samarbejde bedre kan nås på EU-plan, kan EU vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 2 i EU-traktaten og artikel 5 i EF-traktaten. I

⁷ KOM(2000) 782 endelig.

⁸ EFT C 316 af 27.11.1995, s. 1.

⁹ EFT C 26 af 30.1.1999, s. 22.

¹⁰ EFT L 273 af 25.10.1996, s. 1.

¹¹ EFT L 191 af 7.7.1998, s. 4.

¹² EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1.

¹³ EFT C 373 af 23.12.1999, s. 1.

overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, der er omhandlet i sidstnævnte artikel, går denne rammeafgørelse ikke videre end til, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (9) Der bør vedtages foranstaltninger, der ikke kun finder anvendelse på terrorhandlinger, der begås i medlemsstaterne, men også på terrorhandlinger, der på anden måde påvirker medlemsstaterne. Det politimæssige og retlige samarbejde udgør en hensigtsmæssig måde at bekæmpe terrorisme på i EU og på internationalt plan, men der kan vedtages supplerende foranstaltninger for at øge virkningerne af bekæmpelsen af terrorhandlinger og sikre sammenhæng i forbindelse med EU's eksterne forbindelser.
- (10) Det er nødvendigt, at definitionen af, hvad der udgør terrorisme, er fælles i alle medlemsstaterne, herunder de strafbare handlinger, der tillægges terroristgrupper. For fysiske og juridiske personer, der har begået eller er ansvarlige for terrorhandlinger, fastsættes desuden straffe og sanktioner, som afspejler disse strafbare handlingers grovhed.
- (11) Det bør betragtes som skærpende omstændigheder, hvis den strafbare handling begås med særlig hensynsløshed, påvirker et stort antal personer eller er af særlig farlig og vedvarende art eller begås mod personer, der repræsenterer den udøvende eller lovgivende magt, herunder internationalt beskyttede personer, eller hvis arbejde vedrørende terrorisme gør dem til mål for terrorister.
- (12) Det bør betragtes som formildende omstændigheder, hvis terrorister, der opgiver deres terroristaktivitet, giver de administrative eller retlige myndigheder relevante oplysninger, der kan hjælpe dem med bekæmpe terrorisme.
- (13) Der bør fastsættes bestemmelser om domstolskompetence for at sikre, at den strafbare handling kan retsforfølges.
- (14) Der tages hensyn til den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere for at lette retsforfølgningen, når den strafbare handling begås i en medlemsstat, der ikke udleverer sine statsborgere.
- (15) For at forbedre samarbejdet og i overensstemmelse med bestemmelserne om databeskyttelse, særlig Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger¹⁴ bør medlemsstaterne i videst muligt omfang yde hinanden gensidig retshjælp. Der bør oprettes operationelle kontaktpunkter med henblik på udveksling af oplysninger eller sikres en hensigtsmæssig udnyttelse af de eksisterende samarbejdsmekanismer med henblik herpå.
- (16) Ofre for bestemte typer terrorhandlinger som f.eks. trusler og afpresning kan være temmelig sårbare. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at efterforskning og retsforfølgning ikke er betinget af, at ofret meddeler oplysninger eller indgiver anmeldelse.

¹⁴ ETS nr. 108.

- (17) Denne rammeafgørelse er i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder og principper, der navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig kapitel VI -

TRUFFET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1 - Formål

Formålet med denne rammeafgørelse er at fastsætte mindsteregler for, hvad der udgør strafbare handlinger, og for straffene herfor for fysiske og juridiske personer, der har begået eller er ansvarlige for terrorhandlinger, så straffen herfor afspejler disse strafbare handlingers grovhed.

Artikel 2 - Anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse finder anvendelse på terrorhandlinger:

- a) der begås eller forberedes helt eller delvis i en medlemsstat,
- b) der begås af en person, der er statsborger i en af medlemsstaterne,
- c) der begås til gavn for en juridisk person med hjemsted i en medlemsstat, eller
- d) der begås mod en medlemsstats institutioner eller befolkning.

Artikel 3 - Terrorhandlinger

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende strafbare handlinger, som med forsæt begås af enkeltpersoner eller grupper mod et eller flere lande, deres institutioner eller befolkning med henblik på at true dem og i alvorlig grad forstyrre eller ødelægge de politiske, økonomiske eller sociale strukturer i det eller disse lande, i overensstemmelse med definitionen i landenes nationale lovgivning straffes som terrorhandlinger:

- a) mord
- b) personskade
- c) kidnapning eller gidseltagning
- d) afpresning
- e) tyveri eller røveri
- f) ulovlig beslaglæggelse eller beskadigelse af stats- og regeringsfaciliteter, offentlige transportmidler, infrastrukturer, offentlige steder og ejendom
- g) fremstilling, besiddelse, erhvervelse, transport eller levering af våben eller sprængstoffer

- h) udslip af forurenende stoffer eller brande, eksplosioner eller oversvømmelser, der bringer mennesker, dyr eller miljøet i fare
 - i) forstyrrelse eller afbrydelse af vand- eller elforsyningen eller andre grundlæggende ressourcer
 - j) angreb via påvirkning af edb-systemer
 - k) trusler om at ville begå en af ovennævnte strafbare handlinger
 - l) ledelse af en terroristgruppe
 - m) fremme af, støtte til eller deltagelse i en terroristgruppe.
2. I denne rammeafgørelse forstås ved terroristgruppe en struktureret sammenslutning af en vis varighed, bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå terrorhandlinger som omhandlet i stk. 1, litra a)-k).

Artikel 4 - Anstiftelse, medvirken, tilskyndelse og forsøg

Medlemsstaterne sikrer, at anstiftelse, medvirken, tilskyndelse til og forsøg på at begå en terrorhandling er en strafbar handling.

Artikel 5 - Straffe og sanktioner

1. Medlemsstaterne sikrer, at terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4 straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de i stk. 3 omhandlede terrorhandlinger straffes med frihedsstraf med en maksimumsstraf på mindst følgende:
 - a) den i artikel 3, stk. 1, litra a), omhandlede strafbare handling: tyve år
 - b) den i artikel 3, stk. 1, litra l), omhandlede strafbare handling: femten år
 - c) de i artikel 3, stk. 1, litra c), g), h) og i) omhandlede strafbare handlinger: ti år
 - d) den i artikel 3, stk. 1, litra m), omhandlede strafbare handling: syv år
 - e) de i artikel 3, stk. 1, litra f) og j), omhandlede strafbare handlinger: fem år
 - f) den i artikel 3, stk. 1, litra b), omhandlede strafbare handling: fire år
 - g) de i artikel 3, stk. 1, litra d), e) og k), omhandlede strafbare handlinger: to år.
3. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbindelse med terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4 kan idømmes supplerende eller alternative sanktioner i form af samfundstjeneste, fratagelse af visse borgerlige eller politiske rettigheder og offentliggørelse af hele eller en del af en dom.

4. Medlemsstaterne sikrer, at der kan idømmes bøder for terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4.

Artikel 6 - Skærpende omstændigheder

Uden at andre skærpende omstændigheder, der måtte være fastsat i de nationale lovgivninger, derved berøres, sikrer medlemsstaterne, at de straffe og sanktioner, der er omhandlet i artikel 5, kan forøges, hvis terrorhandlingen:

- a) begås med særlig hensynsløshed,
- b) påvirker et stort antal personer eller er af særlig farlig og vedvarende art eller
- c) begås mod statsoverhoveder, ministre, andre internationalt beskyttede personer, folkevalgte parlamentsmedlemmer, medlemmer af regionale eller lokale regeringer, dommere, retsembedsmænd eller fængselspersonale og politiet.

Artikel 7 - Formildende omstændigheder

Medlemsstaterne sikrer, at de i artikel 5 omhandlede straffe og sanktioner kan mindskes, hvis gerningsmanden:

- a) opgiver sin kriminelle aktivitet, og
- b) giver de administrative eller retlige myndigheder en række oplysninger, der kan hjælpe dem med:
 - i) at forebygge eller afbøde virkningerne af den strafbare handling,
 - ii) at identificere eller retsforfølge andre terrorister,
 - iii) at finde bevismateriale eller
 - iv) at forebygge yderligere terrorhandlinger.

Artikel 8 - Juridiske personers ansvar

1. Medlemsstaterne sikrer, at juridiske personer kan drages til ansvar for terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4, når sådanne handlinger begås for deres vindings skyld af en hvilken som helst person, hvad enten denne handler som enkeltperson eller som en del af den juridiske person, og vedkommende har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på:
 - a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person,
 - b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne eller
 - c) beføjelse til at udøve kontrol inden for den juridiske person.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde sikrer medlemsstaterne, at en juridisk person kan drages til ansvar, hvor manglende opsyn eller kontrol fra en i stk. 1 omhandlet persons side har gjort det muligt for en person underlagt den juridiske person at begå terrorhandlinger eller udvise adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4 til gavn for denne.
3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår terrorhandlinger eller udviser adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4.

Artikel 9 - Sanktioner over for juridiske personer

1. Medlemsstaterne sikrer, at der over for en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 8, stk. 1, kan iværksættes sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner som f.eks.:
 - a) fratagelse af retten til offentlige ydelser eller støtte
 - b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve erhvervsaktiviteter
 - c) anbringelse under retsligt opsyn
 - d) likvidation efter retskendelse
 - e) midlertidig eller permanent lukning af forretningssteder, der er blevet brugt til at begå lovovertrædelsen.
2. Medlemsstaterne sikrer, at en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 8, stk. 2, kan pålægges sanktioner eller foranstaltninger, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning.

Artikel 10 - Domstolskompetence

1. Medlemsstaterne fastlægger deres domstolskompetence i forbindelse med terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4, når handlingen begås eller adfærden udvises:
 - a) helt eller delvist på deres territorium,
 - b) af en af deres statsborgere, under forudsætning af at lovgivningen i den pågældende medlemsstat kræver, at handlingen også skal være strafbar i det land, hvor den blev begået,
 - c) for vindings skyld for en juridisk person, der har sit hovedsæde på den pågældende medlemsstats område, eller
 - d) mod deres institutioner eller befolkning.

2. En medlemsstat kan beslutte, at den ikke eller kun i særlige tilfælde eller under særlige omstændigheder vil anvende bestemmelsen om domstolskompetence i stk. 1, litra b), c) og d).
3. Medlemsstaterne underretter følgelig Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen herom, og hvor det er relevant, med angivelse af de særlige tilfælde eller omstændigheder, hvor beslutningen gælder.

Artikel 11 - Udlevering og retsforfølgning

1. En medlemsstat, som i henhold til sine love ikke udleverer egne statsborgere, fastlægger sin domstolskompetence i forbindelse med terrorhandlinger eller adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4, når sådanne handlinger begås eller sådan adfærd udvises af medlemsstatens statsborgere på en anden medlemsstats område eller mod en anden medlemsstats institutioner eller befolkning.
2. En medlemsstat skal, når en af dens statsborgere er sigtet for i en anden medlemsstat at have begået en terrorhandling eller udvist en adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4, og den ikke udleverer den pågældende til den anden medlemsstat udelukkende under henvisning til vedkommendes nationalitet, forelægge sagen for sine relevante myndigheder med henblik på retsforfølgning, hvis der er anledning dertil.

For at iværksætte en retsforfølgning sender den medlemsstat, hvori den strafbare handling eller adfærd fandt sted, alle relevante dokumenter, oplysninger og bevismateriale i overensstemmelse med procedurerne i artikel 6, stk. 2, i den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere. Den begærende medlemsstat underrettes om retsforfølgningen og resultaterne heraf.

3. I henhold til denne artikel skal begrebet en medlemsstats "egne statsborgere" fortolkes i overensstemmelse med medlemsstatens eventuelle erklæring i henhold til artikel 6, stk. 1, litra b) og c), i den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere.

Artikel 12 - Samarbejde mellem medlemsstaterne

1. I overensstemmelse med gældende konventioner, multilaterale eller bilaterale aftaler eller arrangementer yder medlemsstaterne i videst muligt omfang hinanden gensidig bistand i forbindelse med retsforfølgning af terrorhandlinger og adfærd som omhandlet i artikel 3 og 4.
2. Når flere medlemsstater har domstolskompetence med hensyn til sådanne strafbare handlinger, aftaler de indbyrdes, hvorledes deres indsats kan samordnes, så der foretages en effektiv retsforfølgning. Det retlige samarbejde og andre mekanismer skal udnyttes fuldt ud.

Artikel 13 - Udveksling af oplysninger

1. Hver medlemsstat udpeger operationelle kontaktpunkter, som kan være eksisterende operationelle strukturer eller nye strukturer oprettet med henblik herpå, til udveksling

af oplysninger eller anden kontakt mellem medlemsstaterne med henblik på at gennemføre denne rammeafgørelse.

2. Medlemsstaterne orienterer Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen om kontaktpunkterne i overensstemmelse med stk. 1. Generalsekretariatet videreformidler disse oplysninger til de øvrige medlemsstater.
3. Når en medlemsstat råder over oplysninger om fremtidige terrorhandlinger, der berører en anden medlemsstat, fremlægger den disse oplysninger for den anden medlemsstat. De i stk. 1 omhandlede operationelle kontaktpunkter kan anvendes hertil.

Artikel 14 - Beskyttelse af og bistand til ofre

Medlemsstaterne sikrer, at efterforskningen eller retsforfølgningen af terrorhandlinger, der er omfattet af deres domstolskompetence, ikke er betinget af, at ofret meddeler oplysninger eller indgiver anmeldelse, i det mindste i sager, hvor artikel 8, stk. 1, litra a), finder anvendelse.

Artikel 15 - Gennemførelse og aflæggelse af rapport

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 31. december 2002.

De sender Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de love og administrative bestemmelser, de vedtager, samt oplysninger om eventuelle andre foranstaltninger, de træffer for at efterkomme denne rammeafgørelse.

På grundlag heraf fremlægger Kommissionen senest den 31. december 2003 en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne rammeafgørelse, som om nødvendigt vedlægges forslag til retsfor skrifter.

Rådet vurderer, i hvilket omfang medlemsstaterne har efterkommet denne rammeafgørelse.

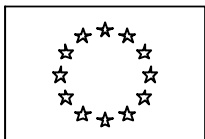
Artikel 16 - Ikrafttræden

Denne rammeafgørelse træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.9.2001
KOM (2001) 522 endelig

2001/0215 (CNS)

Forslag til

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE

om den europæiske arrestordre og overgivelsesprocedurerne mellem medlemsstater

(Forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. UDLEVERING I TILBAGEBLIK

I en kontekst præget af ofte komplekse politiske og diplomatiske mellemstatslige relationer har formålet med udlevering traditionelt været at åbne mulighed for, at en stat kan overgive en udlænding, der pågribes på dens område, til de udenlandske myndigheder med henblik på retsforfølgning eller straffuldbyrdelse. Den ofte meget langsommelige og komplicerede udleveringsprocedure hører ikke længere hjemme på et område uden grænser som Den Europæiske Union, der er præget af udbredt tillid og samarbejde mellem medlemsstaterne, som følger de samme krævende retsstatsprincipper.

Udlevering har hidtil været underlagt bestemmelserne i den europæiske konvention om udlevering af 13. december 1957 ("1957-konventionen"), tillægsprotokollen til denne konvention af 15. oktober 1975 ("1975-protokollen"), den anden tillægsprotokol af 17 marts 1978 ("1978-protokollen") og den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme ("terroristmekonventionen"). Disse tekster repræsenterede ganske vist et reelt fremskridt, da de blev vedtaget, men i dag indebærer de en tung og forældet fremgangsmåde i betragtning af de relationer, der nu består mellem EU-landene.

Konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen har med indførelsen af SIS-systemet skabt et regelsæt, der i praksis åbner mulighed for en langt bedre information mellem medlemsstaterne angående eftersøgte personer og letter kontakterne mellem nationale myndigheder i forbindelse med anholdelser. Rent juridisk har Schengen-konventionen dog ikke tilført de traditionelle udleveringsprocedurer efter 1957-konventionen noget nyt.

Konventionen om forenklet udleveringsprocedure mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af 10. marts 1995 ("1995-konventionen") og også konventionen om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af 27. september 1996 ("1996-konventionen") havde til formål at fremskynde og forenkle mekanismerne fra 1957-konventionen og fjerne størsteparten af de forbehold, denne åbnede mulighed for. Der var imidlertid ikke tale om noget brud med den hidtidige udleveringsmekanisme, der per definition var politisk og mellemstatslig. Desuden er disse konventioner kun blevet ratificeret af henholdsvis ni og otte medlemsstater.

2. KONSEKVENSERNE AF DEN GENSIDIGE ANERKENDELSE

Med Amsterdam-traktaten blev skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed traktatfæstet som et af EU's mål, hvilket banede vejen for en radikal perspektivændring. På topmødet i Tammerfors tilkendegav stats- og regeringscheferne, at den gensidige anerkendelse af retsafgørelser skulle være hovedhjørnestenen i såvel det civile som det strafferetlige samarbejde. Med hensyn til udlevering indebærer princippet om gensidig anerkendelse, at hvert lands retslige myndighed ipso facto og efter kun et mindstemål af kontrol skal anerkende udleveringsanmodninger fra en anden medlemsstats retslige myndighed.

3. DE NYE BILATERALE TRAKTATER

Sideløbende med det arbejde, der gennemføres på EU-plan, og i betragtning af det presserende behov for at finde en effektiv løsning på de problemer, som den stadig mere internationale kriminalitet afføder, har flere medlemsstater indledt bilaterale drøftelser for få

den forældede udleveringsprocedure erstattet af mere enkle overgivelsesprocedurer. Italien og Spanien indgik således en traktat med hinanden i december 2000. En tilsvarende traktat er under forberedelse mellem Spanien og Det Forenede Kongerige.

Sådanne initiativer er glædelige, fordi de viser, hvor stor gensidig tillid der er mellem medlemsstaternes retssystemer. Men samtidig viser de også, hvor meget det haster med at få reformeret de eksisterende multilaterale mekanismer og undgå, at det i forvejen meget brogede juridiske landskab på udleveringsområdet kompliceres yderligere af de bilaterale aftaler, der indgås mellem medlemsstater.

4. DEN EUROPÆISKE ARRESTORDRE

4.1. Kontekst

Handlingsplanen fra Wien opfordrede medlemsstaterne til hurtigt at ratificere og gennemføre de eksisterende konventioner om udlevering (punkt 45 c). I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors ”bør den formelle udleveringsprocedure afskaffes medlemsstaterne imellem for så vidt angår personer, der unddrager sig straffuldbyrdelse efter at være blevet endeligt domfældt, og erstattes af en overførelse af sådanne personer under overholdelse af artikel 6 i TEU. Der bør ligeledes overvejes hurtige udleveringsprocedurer, uden at dette berører princippet om retten til en retfærdig rettergang” (punkt 35). Kommissionen blev opfordret til at ”fremsætte forslag herom på baggrund af konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen”.

Dette mandat blev gentaget i EU’s strategi for begyndelsen af det nye årtusind inden for forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet (henstilling nr. 28), hvor Kommissionen blev opfordret til at fremsætte forslag om ”hurtig udlevering af domfældte personer, som unddrager sig straffuldbyrdelse”. Desuden blev der henstillet til at ”overveje muligheden for på lang sigt at skabe et europæisk retsområde for udlevering” og i den forbindelse se på ”spørgsmålet om udlevering i forbindelse med udeblivelsesprocedurer, under fuld overholdelse af den europæiske menneskerettighedskonventions grundlæggende rettigheder”.

For ganske nylig, efter de tragiske og helt uhørte terroristangreb mod USA’s befolkning den 11. september 2001, opfordrede Den Europæiske Unions stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentets formand, Kommissionens formand og den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik til, at der ”indføres en europæisk arrest- og udleveringsordre i overensstemmelse med konklusionerne fra Tammerfors”, og til ”gensidig anerkendelse af retsafgørelser”.

4.2. Anvendelsesområde

Forud for udarbejdelsen af dette forslag har Kommissionens tjenestegrene foretaget en række interview af jurister, dommere, advokater, universitetsfolk og ansvarlige embedsmænd i de ministerier, der beskæftiger sig med udlevering, i næsten alle medlemsstater. Heraf fremgik det, at der ikke er nogen grund til at sondre mellem de situationer, hvor der anmodes om udlevering i fasen forud for straffesagen, og de situationer, hvor det drejer sig om at fuldbyrde en eksigibel dom. Ingen bilaterale eller multilaterale tekster indeholder en sådan sondring, som der i øvrigt heller ikke er behov for i praksis. Da formålet er at forenkle de eksisterende regler, bør den europæiske arrestordre have samme anvendelsesområde som de udleveringsregler, den erstatter, og omfatte såvel fasen forud for som efter afsigelsen af en straffedom.

4.3. Valg af retsakt

Det er ud fra samme effektivitetshensyn, at man har besluttet at indføre den europæiske arrestordre ved en rammeafgørelse. De mange konventioner, der er udarbejdet inden for rammerne af Europarådet, det europæiske politiske samarbejde eller Den Europæiske Union, har haft begrænset succes, hvilket også fremgår af antallet af ratifikationer. I betragtning af den retsorden, der blev skabt med Amsterdam-traktaten, og det fremskredne retslige samarbejde mellem medlemsstaterne kan den europæiske arrestordre indføres ved en rammeafgørelse, der i henhold til artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union ”er bindende over for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen”.

4.4. En retsakt, der sætter beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i højsædet

Det foreslåede system har et dobbelt sigte. Ud fra ønsket om en mere effektiv bekæmpelse af kriminalitet tager det højde for de åbne grænser inden for det europæiske retlige område ved at gøre det lettere for de enkelte medlemmers retsvæsen at handle på tværs af grænserne. Det yder dermed et vigtigt bidrag til bekæmpelsen af den grænseoverskridende organiserede kriminalitet. Samtidig opfylder systemet også de europæiske borgeres krav om garanti for deres individuelle rettigheder.

Der kan i den forbindelse fremdrages flere punkter:

- 1) allerede på det tidspunkt, hvor en person anholdes i henhold til en europæisk arrestordre, skal der være en advokat til stede, om fornødent også en tolk (artikel 11)
- 2) når en person er blevet anholdt i henhold til en europæisk arrestordre, skal den retslige myndighed i anholdelseslandet tage stilling til, hvorvidt den pågældende skal varetægtsfængsles eller sættes på fri fod, alt efter hvilke garantier vedkommende giver. Er disse garantier tilfredsstillende, kan den pågældende forblive på fri fod, eventuelt på visse nærmere betingelser, i den medlemsstat, hvor arrestordren fuldbyrdes, indtil vedkommende stilles for den retslige myndighed, der har udstedt arrestordren, på et senere tidspunkt, når sagen indledes (artikel 14). Denne ordning har til formål at undgå langvarige varetægtsfængslinger, der måske alene beror på den geografiske afstand. På samme måde kan den retslige myndighed, der har udstedt arrestordren, beslutte at stille fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre i bero, når den anholdte forpligter sig til at møde op frivilligt (artikel 13, stk. 3)
- 3) personer, mod hvem der er afsagt en udeblivelsesdom, skal dømmes på ny efter at have rejst indsigelse til fuldbyrdelsesmyndigheden (artikel 35)
- 4) de tilfælde, hvor der foretages varetægtsfængsling hovedsagelig for at sikre, at personer bosat i andre medlemsstater fortsat står til retsvæsenets rådighed, bør begrænses, da den europæiske arrestordre vil give en mere effektiv garanti for, at den pågældende overføres og møder op for den udstedende retslige myndighed (artikel 17)
- 5) unødige eller uønskede overførelser vil kunne undgås ved brug af videokonferencer (artikel 34). På samme måde bør den dømtes strafafsoning på det sted, hvor vedkommende bedst kan reintegreres, fremmes (artikel 33 og 36)
- 6) behandlingen af straffesager vil kunne fremskyndes, bl.a. gennem øget brug af midlertidig overførelse fra den ene stat til den anden (artikel 39 og 40), hvilket vil skabe større sikkerhed for, at borgernes krav på at få sagen pådømt inden for en rimelig frist tilgodeses. Den stramme frist på 24 dage, der er fastsat for den europæiske arrestordre (artikel 20), vil yde et vigtigt bidrag til, at dette krav opfyldes

- 7) ophævelsen af princippet om dobbelt strafbarhed sker ikke på bekostning af de lande, der har en mere lempelig lovgivning. Fremgangsmåden med en negativliste giver de medlemsstater, der har valgt at gøre bestemte handlinger ikke strafbare, mulighed for at udelukke disse handlinger fra den europæiske arrestordre anvendelsesområde (artikel 27)
- 8) en medlemsstat vil fortsat kunne gøre fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre betinget af en garanti for, at der ikke vil blive fuldbyrdet en livsvarig fængselsstraf (artikel 37).

Endelig er de nationale dommere ved udstedelsen og fuldbyrdelsen af europæiske arrestordre naturligvis fortsat underlagt de almindelige normer for beskyttelse af grundlæggende rettigheder, specielt den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder fra 1950 og EU-charteret om grundlæggende rettigheder.

4.5. Hovedtrækkene

Hovedtrækkene ved den europæiske arrestordre kan opsummeres således:

- 1) Den europæiske arrestordre tager sigte på en persons tvangsoverførelse fra den ene medlemsstat til den anden. Den foreslåede procedure skal træde i stedet for den traditionelle udleveringsprocedure. Den sidestilles hermed, hvad angår fortolkningen af artikel 5 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
- 2) Der er tale om et horisontalt system, der træder i stedet for det nuværende udleveringssystem på alle områder, og som i modsætning til traktaten mellem Italien og Spanien ikke kun gælder for bestemte lovovertrædelser.
- 3) Systemet er baseret på gensidig anerkendelse af retsafgørelser. Grundtanken er, at når en retslig myndighed i en medlemsstat anmoder om at få overgivet en person, enten på grundlag af en endelig dom eller fordi vedkommende er genstand for strafforfølgning, skal denne afgørelse automatisk anerkendes og fuldbyrdes på hele EU's område. Kun i et begrænset antal tilfælde kan det nægtes at efterkomme en arrestordre.

Den foreslåede rammeafgørelse har næsten samme anvendelsesområde¹ som udleveringsreglerne: den europæiske arrestordre åbner mulighed for at anholde og udlevere en person, der i en af medlemsstaterne enten er idømt en ubetinget fængselsstraf på mindst fire måneder, eller mod hvem der er afsagt en fængslingskendelse, når der for den lovovertrædelse, vedkommende retsforfølges for, kan idømmes fængselsstraf på over et år.

For i betragtning af de alvorlige konsekvenser for den pågældende person er det vigtigt at sikre, at disse regler kun anvendes i de tilfælde, hvor sagens alvor gør det berettiget.

- 4) Fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre foregår i alt væsentligt via retsvæsenet. Den politiske fase i udleveringsproceduren er bortfaldet. Derfor bortfalder også fasen med administrativ appel mod den politiske beslutning. Disse to procedureniveauer bortfald skulle gøre systemet langt mere effektivt og hurtigt.
- 5) Den europæiske arrestordre skal tilgodese princippet om unionsborgerskabet. Undtagelser til fordel for et lands egne statsborgere har ikke længere nogen berettigelse. Det afgørende kriterium er ikke nationaliteten, men derimod den pågældendes faste bopæl, bl.a. med hensyn til straffuldbyrdelse. Der åbnes derfor mulighed for dels at gøre det

¹ I udleveringssystemet var de to betingelser (reststraf og strafferamme) kumulative. Her er de indbyrdes uafhængige (se nedenfor angående artikel 2).

lettere at afsone straffen i det land, hvor anholdelsen sker, når det er dér, den pågældende lettest kan blive reintegreret i samfundet, og dels – ved fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre – at gøre det betinget af sikkerhed for, at den pågældende senere vender tilbage til afsoning af den straf, vedkommende er idømt af den udenlandske myndighed.

- 6) Antallet af tilfælde, hvor en europæisk arrestordre kan nægtes fuldbyrdet, er begrænset ud fra ønsket om at forenkle og fremskynde proceduren mest muligt. Princippet om dobbelt strafbarhed er ophævet, og det samme gælder specialitetsreglen. Til gengæld vil medlemsstaterne, hvis de ønsker det, kunne opstille en negativliste over lovovertrædelser, for hvilke de erklærer, at de nægter at fuldbyrde europæiske arrestordre på deres område. På samme måde er det muligt at kræve dobbelt strafbarhed i de tilfælde, hvor den stat, der udsteder arrestordren, har udøvet eksterritorial kompetence.
- 7) De oplysninger, der skal gives i den europæiske arrestordre, er standardiseret på EU-plan. De skal, medmindre ekstraordinære omstændigheder gør sig gældende, give myndigheden i fuldbyrdelseslandet mulighed for at overgive den pågældende uden at foretage anden kontrol.
- 8) Det er meningen, at systemet med den europæiske arrestordre medlemsstaterne imellem skal træde i stedet for 1957-konventionen, de to tillægsprotokoller hertil fra 1975 og 1978, bestemmelserne om udlevering i terrorismekonventionen samt de to konventioner fra 1995 og 1996, der er undertegnet på EU-plan. De skal også træde i stedet for nogle af bestemmelserne i Schengen-konventionen.

5. GENNEMGANG AF DE ENKELTE ARTIKLER

Kapitel 1: Almindelige principper

Artikel 1 - Formål

Grundlaget for denne rammeafgørelse er den gensidige anerkendelse af retsafgørelser. Efter dette princip skal en europæisk arrestordre udstedt i en af medlemsstaterne fuldbyrdes overalt i EU i overensstemmelse med rammeafgørelsen.

Artikel 2 - Anvendelsesområde

En europæisk arrestordre kan udstedes såvel til fuldbyrdelse af en eksigibel dom som i fasen forud for domsafsigelse.

På dette punkt afviger rammeafgørelsens anvendelsesområde ikke ret meget fra anvendelsesområdet for den europæiske udleveringskonvention fra 1957.

- a) Med hensyn til hvilke afgørelser, der kan danne grundlag for en europæisk arrestordre, kræves det:
 - at der er tale om
 - en endelig dom eller
 - en udeblivelsesdom, som der kan rejses indsigelse mod (artikel 35)
 - eller en retsafgørelse, som er eksigibel, men ikke endelig, truffet enten forud for domsafsigelsen i straffesagen eller af en domstol, men med mulighed for appel, og som indebærer en frihedsberøvelse. Rent formelt er det i øvrigt ikke nødvendigt, at den nationale myndighed forinden formelt har udstedt en national arrestordre, men der er heller intet til hinder herfor.
- b) Med hensyn til, hvilken varighed af den ifaldne eller idømte straf der kræves for udstedelse af en europæisk arrestordre, er der ingen større forskel i forhold til

udleveringskonventionen fra 1957. Den hidtidige praksis forekommer at fungere tilfredsstillende og kan bibeholdes.

Eftersom princippet om dobbelt strafbarhed er ophævet, er det imidlertid ikke nødvendigt at fastsætte en mindstevarighed for straffen i fuldbyrdelseslandet. Den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes uanset varigheden af den straf, der kan idømmes i fuldbyrdelseslandet. Det er anvendelsen af dette princip, der er årsagen til, at der ikke henvises til den situation, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i 1996-konventionen.

Ved vurdering af den mindstestraf, der kræves for udstedelse af en europæisk arrestordre, sidestilles udeblivelsesdomme med domme, der er endelige, således som det allerede var tilfældet efter 1957-konventionen (se de forklarende bemærkninger til denne konvention). Med hensyn til fuldbyrdelse af straffedomme på over fire måneders fængsel indeholdt 1957-konventionen imidlertid en betingelse, der skulle være opfyldt samtidig med betingelsen om maksimumstraffen for den samme lovovertrædelse. Denne betingelse er ikke bibeholdt her, da det er afgørelsen som sådan, der anerkendes, og den idømte straf ikke længere er relevant, når kendelsen først er afsagt.

Heller ikke den situation, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i 1957-udleveringskonventionen, er længere relevant, eftersom specialitetsreglen er ophævet – dog med forbehold af bestemmelserne i rammeafgørelsens artikel 41.

Nogle medlemsstater (f.eks. Benelux-landene og de nordiske lande) har indgået aftaler med hinanden, der udvider udleveringsområdet ud over de mindsteregler, der følger af 1957-konventionen. Det vil være op til dem at bestemme, om de for disse tilfælde vil fastholde udleveringsprincippet, eller om de blot vil udvide anvendelsesområdet for den europæiske arrestordre mellem sig indbyrdes.

Artikel 3 - Definitioner

- a) Den europæiske arrestordre er en anmodning om at eftersøge, anholde, tilbageholde og overgive en person til de retslige myndigheder i det land, hvor arrestorden er udstedt. I det tidligere system, bl.a. under 1957-konventionen som implementeret ved Schengen-konventionen, var der tale om to forskellige procedurefaser, nemlig en anmodning om foreløbig anholdelse og en anmodning om udlevering. Efter princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser er der ikke længere nogen grund til at sondre mellem disse to faser. Ud over de klassiske træk ved en arrestordre (eftersøgning, anholdelse, varetægtsfængsling) indebærer den europæiske arrestordre også en anmodning om overgivelse til de myndigheder, der har udstedt den.

Det bemærkes dog, at de fire forpligtelser, den europæiske arrestordre pålægger fuldbyrdelseslandet, ikke har samme juridiske værdi. Forpligtelsen til at eftersøge og anholde er bindende for fuldbyrdelseslandet, medmindre der er tale om et af de ganske få undtagelsestilfælde (artikel 27, 28, 30 og 31). Derimod skal en retslig myndighed træffe særskilt afgørelse om fortsat varetægtsfængsling af den eftersøgte (artikel 14). Undtagen i tilfælde af, at den pågældende samtykker heri, skal en dommer også tage stilling til, om den pågældende skal overgives til den retslige myndighed, der har udstedt arrestorden.

- b) Proceduren i forbindelse med den europæiske arrestordre bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser. Relationerne mellem stater afløses således i vid udstrækning af relationer mellem retslige myndigheder. Begrebet "retslig myndighed" betyder ligesom i 1957-konventionen (jf. forklarende bemærkninger til artikel 1) de egentlige retslige myndigheder og anklagemyndigheden, med undtagelse af politimyndighederne. Den retslige myndighed, der udsteder arrestorden, skal være den,

der i medlemsstatens retsplejesystem er kompetent til at udstede europæiske arrestordre (artikel 4).

- c) Med hensyn til den fuldbyrdende retslige myndighed er der mulighed for flere fremgangsmåder, alt efter om der er tale om en forenklet procedure eller ej (artikel 16). Der er, alt efter hvilken procedure der anvendes i medlemsstaten, tale om den retsforfølgende myndighed (anklagemyndigheden) eller dommeren. Begrebet "fuldbyrdende retslig myndighed" kan dække over dem begge, alt efter omstændighederne. Der skal dog altid være tale om den myndighed, der træffer beslutning om at fuldbyrde arrestordren. Selv om bestemmelserne i artikel 5 giver medlemsstaterne mulighed for under forskellige omstændigheder at tillægge en central myndighed kompetence hertil, er denne ikke omfattet af denne definition.
- d) Definitionen på en "udeblivelsesdom" bygger dels på bestemmelserne i Europarådets konvention af 1970 om straffedommes internationale retsvirkning og dels på resolution (75) 11 fra Europarådets Ministerkomité. Den svarer i alt væsentligt til artikel 3, litra g), i De Forenede Nationers modeltraktat om udlevering (resolution 45/116, som ændret ved resolution 52/88). Den tager desuden hensyn til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis på området. Udeblivelsesdomme er domme, hvor sagen kan genoptages for at give den pågældende mulighed for at blive dømt under sin tilstedeværelse. Som udeblivelsesdomme betragtes derimod ikke afgørelser truffet mod en person, der rent faktisk er blevet indstævnet inden for de frister, der almindeligvis er fastsat i den domfældende stats retsorden, og som forsætligt har unddraget sig sin pligt til fremmøde, uden at lade sig repræsentere, og uden at vedkommendes fravær beror på forhold, han eller hun ikke har nogen indflydelse på.
- e) Definitionen af sikkerhedsforanstaltninger er taget fra 1957-konventionen.
- f) Definitionen af den eftersøgte person skal åbne mulighed for en ensartet terminologi gennem hele teksten.

Artikel 4 – Kompetente retslige myndigheder

Den retslige myndighed, der er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre, udpeges i overensstemmelse med medlemsstaternes lovgivning. Der kan enten være tale om den samme myndighed, der har afsagt den i artikel 2 omhandlede dom eller afgørelse, eller en anden myndighed.

Det samme gælder med hensyn til den myndighed, der er kompetent til at fuldbyrde den europæiske arrestordre. Det understreges, at den i artikel 4 omhandlede myndighed – med forbehold af de spørgsmål, der eventuelt måtte henhøre under den centrale myndighed (artikel 5) – har kompetence til at tage stilling til gyldigheden og fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre og overgive den pågældende til den anden medlemsstats retslige myndighed. Den politiske og administrative fase, der var kendetegnende for den hidtidige udleveringsprocedure, er bortfaldet.

Artikel 5 – Central myndighed

Stk. 1 bygger på bestemmelserne i Den Europæiske Unions konvention af 1996 om udlevering og Den Europæiske Unions konvention af 2000 om gensidig retshjælp i straffesager. Der er tale om en praktisk bestemmelse, der tager sigte på at lette fremsendelsen af oplysninger mellem medlemsstater, og det eksisterende system bør derfor bibeholdes. Disse centrale myndigheders rolle skal bestå i at fremme formidlingen og fuldbyrdelsen af arrestordre mellem medlemsstaterne imellem. De skal bl.a. sørge for oversættelse og administrativ støtte til fuldbyrdelsen af disse arrestordre.

I den foreslåede rammeafgørelse er det op til den retslige myndighed i anholdelseslandet at tage stilling til den europæiske arrestordres gyldighed og fuldbyrdelse. Medlemsstaterne kan dog bestemme, at der i visse udtømmende opregnede spørgsmål skal inddrages en central administrativ myndighed, f.eks. fordi en sådan afgørelse i den pågældende medlemsstats retsorden henhører under en administrativ myndighed. Der kan f.eks. være tale om at afgøre, om den pågældende nyder godt af en immunitet (artikel 31) eller om der er væsentlige humanitære grunde til at udskyde fuldbyrdelsen af arrestordren (artikel 38) eller om at vurdere de garantier, den anden medlemsstat giver om ikke at fuldbyrde en livsvarig fængselsstraf (artikel 37).

Når en medlemsstat gør brug af denne mulighed, skal den tilrettelægge relationerne mellem den retslige myndighed, der er kompetent til at træffe denne afgørelse, og den centrale myndighed, således at den førstnævnte i sin afgørelse kan tage hensyn til den centrale myndigheds holdning, og desuden sørge for, at den almindelige frist på fireogtyve dage overholdes. Desuden skal det tilrettelægges således, at den pågældende person kan fremsætte sine bemærkninger til den centrale myndighed, før denne træffer sin afgørelse.

Artikel 6 – Den europæiske arrestordres indhold

De oplysninger, der skal gives i den europæiske arrestordre, svarer for størstepartens vedkommende til dem, der er opregnet i artikel 95 i Schengen-konventionen. Hertil kommer følgende oplysninger:

- varigheden af den straf, der er idømt, når der er tale om en eksigibel dom, eller den straf, der kan idømmes, når der er tale om afgørelser truffet forud for rettergangen
- når der er tale om en udeblivelsesdom, oplysninger angående adgangen til rejse indsigelse mod den og de nærmere betingelser herfor
- om den pågældende for samme forhold er sat på fri fod, på betingelse af fremmøde, eller eventuelt er undvejet fra fængslet.

Sidstnævnte betingelse er vigtig, fordi den medfører en forskel i den procedure, der gælder for fuldbyrdelse af arrestordren. Hvis den pågældende forinden er blevet betinget løsladt, skal den europæiske arrestordre i princippet – med forbehold af den fuldbyrdende retslige myndigheds vurdering (artikel 17) – fuldbyrdes efter en forenklet procedure, uden at det kræves, at vedkommende samtykker. Denne rubrik på den europæiske arrestordre skal derfor udfyldes meget omhyggeligt. Den kan udfyldes på forskellige stadier i proceduren: enten straks fra begyndelsen, eller når den udstedende retslige myndighed gør brug af bestemmelserne i artikel 13, stk. 3 (suspension af fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre under forbehold af den pågældendes fremmøde), eller når den pågældende allerede er blevet anholdt på grundlag af samme arrestordre og løsladt af den retslige myndighed i anholdelseslandet (artikel 15), men har unddraget sig pligten til fremmøde. I de to sidstnævnte tilfælde er det op til den udstedende retslige myndighed at udfylde denne rubrik.

Med disse oplysninger er arrestordren en ordre til at eftersøge, anholde, tilbageholde og overgive den pågældende til de retslige myndigheder, der har truffet den afgørelse, på grundlag af hvilken den europæiske arrestordre er udstedt. I princippet skal de oplysninger, der er indeholdt i arrestordren, være tilstrækkelige til, at de retslige myndigheder på anholdelsesstedet kan fuldbyrde arrestordren, uden at fuldbyrdelsesstaten behøver at anmode om andre papirer, medmindre særlige omstændigheder gør sig gældende.

Kapitel II: Sagens behandling

Afsnit 1: Almindelige bestemmelser

Artikel 7 – Kommunikation mellem myndigheder

Princippet er det samme som i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager, nemlig at den europæiske arrestordre fremsendes direkte fra den ene retslige myndighed til den anden. Anvendelsen af dette princip forudsætter naturligvis, at den myndighed, der har udstedt arrestordren, ved, hvor den person, der eftersøges i den anden medlemsstat, bor.

Ligesom i EU-konventionen om retshjælp (artikel 6) kan medlemsstaterne fastsætte, at procedurerne i visse tilfælde skal afvikles via en central myndighed.

Afsnit 2: Brug af Schengen-informationssystemet

Artikel 8 – Indberetning

Når det ikke vides, hvor den eftersøgte person opholder sig, er det meningen, at Schengen-reglerne skal anvendes. Teksten til denne rammeafgørelse træder her i stedet for bestemmelserne i Schengen-konventionens artikel 95, stk. 1 og 2. Indholdet af de supplerende oplysninger, de kompetente nationale myndigheder (SIRENE-kontoret) skal give, er tilpasset til indholdet af den europæiske arrestordre (artikel 6). De skal ligesom hidtil meddeles efter reglerne i Schengen-proceduren. På dette stadium er det nødvendigt, at oplysningerne holdes fortrolige. Brugen af den sikrede Schengen-procedure vil her give sikkerhed for, at de europæiske normer for databeskyttelse tilgodeses.

Artikel 9 – Forbehold

Bestemmelserne i Schengen-konventionens artikel 95, stk. 3, 4, 5 og 6, ophæves. Artikel 94, stk. 4, skal betragtes som værende ophævet, hvad angår dens anvendelse i forbindelse med en europæisk arrestordre. For princippet i denne rammeafgørelse er, at den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes overalt i EU. Det er kun i et begrænset antal tilfælde, at fuldbyrdelse kan afvises. Når der er udstedt en europæisk arrestordre, er det i princippet kun i de situationer, der er nævnt i denne rammeafgørelses artikel 27 (ekstraordinær genindførelse af princippet om dobbelt strafbarhed på en negativliste), artikel 28 (udøvelse af ekterritorial kompetence), artikel 30 (lovovertrædelse, for hvilken der er meddelt benådning eller amnesti i fuldbyrdelseslandet) eller artikel 31 (den pågældende nyder immunitet i fuldbyrdelseslandet), at en medlemsstat kan tage forbehold (indsætte flag). Et sådant forbehold betyder, at den person, mod hvem der er udstedt en europæisk arrestordre, ikke vil blive anholdt i den stat, der har taget forbehold. Det samme gælder, når anholdelseslandets retslige myndighed i overensstemmelse med artikel 14 har besluttet foreløbig at løslade den pågældende, indtil vedkommende kan udleveres til udstedelseslandets retslige myndigheder, for at undgå en ny anholdelse på samme område, eller når udstedelseslandets retslige myndighed midlertidigt har suspenderet arrestordren (artikel 13, stk. 3). I så fald skal den stat, der tager forbehold, underrette den stat, der har udstedt arrestordren, herom, og i tilfælde af kontrol på dette område skal de kompetente myndigheder i den udstedende medlemsstat have oplysning om vedkommendes opholdssted. Sidstnævnte forpligtelse er taget fra Schengen-konventionens artikel 95, stk. 5.

Med hensyn til fristerne for den europæiske arrestordres optagelse i Schengen-systemet indebærer princippet om gensidig anerkendelse, at reglen må være den modsatte af, hvad der følger af de nugældende bestemmelser i artikel 95, stk. 3, 4 og 6, i Schengen-konventionen. Hovedreglen må nu være systematisk udsendelse. Indberetninger af, at den pågældende ikke

anholdes, vil kunne optages sidenhen, men den frist, der åbnede mulighed for at udskyde udsendelsen af en europæisk arrestordre under afventning af resultatet af en undersøgelse af dens overensstemmelse med national ret, er afskaffet.

Afsnit 3: Anholdelse og varetægtsfængsling

Artikel 10 - Tvangsforanstaltning

På dette område indebærer rammeafgårelsen ingen ændringer i den nuværende situation. Det er lovgivningen i fuldbyrdelseslandet, der finder anvendelse på de tvangsforanstaltninger, den anholdte underkastes, med forbehold af den ret til en advokat og en tolk, der gælder specielt for den europæiske arrestordre (se nedenfor angående artikel 11, stk. 2).

Det er op til politimyndighederne og de retslige myndigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning at træffe de første foranstaltninger til at sikre den pågældende og kontrollere vedkommendes identitet. I overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis skal disse tvangsforanstaltninger være nødvendige og proportionale. Den europæiske arrestordre er også en ordre til tilbageholdelse, og den pågældende skal tilbageholdes, indtil fuldbyrdelseslandets retslige myndighed har taget stilling til hans eller hendes situation i overensstemmelse med den nationale ret (artikel 14). Det er op til medlemsstaterne i deres nationale lovgivning at fastsætte bestemmelser om den kontrol, der skal foretages i perioden mellem den fysiske anholdelse af den pågældende og vedkommendes fremstilling for de retslige myndigheder i fuldbyrdelseslandet. På dette punkt er situationen den samme som den, der i øjeblikket gælder på udleveringsområdet.

Artikel 11 – Den eftersøgte rettigheder

Rammeafgårelsen bygger på samme sondring som EU-konventionerne fra 1995 og 1996 mellem de tilfælde, hvor den pågældende samtykker i at blive udleveret til myndighederne i den anmodende stat, og de tilfælde, hvor vedkommende modsætter sig det.

Når en person anholdes på grundlag af en europæisk arrestordre, skal den pågældende derfor omgående gives mulighed for at få indsigt i dens indhold og eventuelt give sit samtykke til omgående overgivelse til den retslige myndighed, der har udstedt den. Teksten til denne artikel er taget fra bestemmelserne i artikel 6 i 1995-konventionen.

Fra anholdelsestidspunktet har den person, der er genstand for arrestordren, ret til advokatbistand og om fornødent til tolkebistand. Der er her tale om en vigtig garanti, der har til formål at beskytte den enkeltes rettigheder. Baggrunden er, at når den pågældende anholdes i en juridisk og måske også sproglig kontekst, der kan være ukendt for ham eller hende, og skal overføres til en anden medlemsstat, bør vedkommende lige fra starten kunne få bistand af en advokat. Denne garanti er særegen for den europæiske arrestordre og uafhængig af, hvilke retsplejeregler der gælder i medlemsstaten, når en person anholdes på grundlag af en national arrestordre (se ovenfor).

Artikel 12 - Underretning af retslige myndigheder

De retslige myndigheder skal omgående underrettes om anholdelsen. Fuldbyrdelseslandets retslige myndigheder skal underrettes efter de gældende nationale regler. Det udstedende lands retslige myndigheder skal underrettes om anholdelsen enten af den kompetente myndighed i anholdelseslandet eller af de i artikel 5 omhandlede centrale myndigheder.

Artikel 13 – Kontrol og suspension af arrestordren

Af sikkerhedshensyn skal den europæiske arrestordres gyldighed systematisk og omgående kontrolleres hos de udstedende retslige myndigheder eller udstedelseslandets centrale

myndighed. Denne kontrol er så meget desto mere nødvendig, som udstedelseslandet ikke længere senere skal fremsætte en udleveringsanmodning, idet udleveringsanmodningen indgår i selve definitionen på en europæisk arrestordre.

Hvis arrestordren ikke opretholdes, skal den pågældende omgående løslades, medmindre vedkommende skal retsforfølges i en anden sag.

Den udstedende retslige myndighed har mulighed for at beslutte midlertidig at suspendere den europæiske arrestordre mod tilsagn fra den anholdte om frivilligt at give møde på et nærmere fastsat sted og tidspunkt. Den kan forlange yderligere garantier eller gøre sin godkendelse betinget af visse betingelser, bl.a. kaution. Den pågældendes tilsagn om at give møde indhentes af anholdelseslandets retslige myndighed og meddeles den udstedende retslige myndighed. Den pågældende skal desuden underrettes om de eventuelle konsekvenser af ikke at møde op. Den udstedende retslige myndighed skal fremsende oplysningerne om den midlertidige suspension af den europæiske arrestordre til Schengen-informationssystemet, hvis arrestordren er udsendt via dette system.

Hvis den pågældende giver møde som aftalt, træder den europæiske arrestordre definitivt ud af kraft (artikel 25). I modsat fald er det op til den udstedende retslige myndighed at indberette, at den pågældende ikke har opfyldt sin forpligtelse, for at arrestordren igen kan få sin oprindelige eksigible karakter. Hvis den pågældende anholdes på ny, gælder reglerne i artikel 19, ifølge hvilke arrestordren øjeblikkelig skal fuldbyrdes selv uden den pågældendes samtykke og uden nogen høring, medmindre undtagelsesbestemmelserne bringes i anvendelse.

Artikel 14 – Foreløbig løsladelse

Det er fuldbyrdelseslandet, der har ansvaret for den pågældende i tiden mellem anholdelsestidspunktet og overgivelsen til de udstedende myndigheder. De kompetente retslige myndigheder skal i overensstemmelse med bestemmelserne og fristerne i de nationale retsplejeregler tage stilling til, om den pågældende fortsat skal være varetægtsfængslet. Der er tale om en procedure, der udelukkende drejer sig om spørgsmålet om frihedsberøvelse, og den kan være forskellig fra den i artikel 18 omhandlede procedure, der drejer sig om den europæiske arrestordres gyldighed og fuldbyrdelse. Afgørelsen herom træffes af fuldbyrdelseslandets retslige myndighed på grundlag af den pågældendes garantier for fremmøde og tilsagn om at være til rådighed til arrestordrens fuldbyrdelse.

Denne bestemmelse tager sigte på at åbne mulighed for at lade den pågældende forblive på fri fod i fuldbyrdelseslandet, indtil den faktiske overgivelse til den udstedende retslige myndighed finder sted. Dette tidspunkt fastsættes mellem udstedelses- og fuldbyrdelseslandet, alt efter hvornår myndighederne i førstnævnte land har brug for den anholdtes fremmøde. I hele den periode, hvor vedkommende forbliver til rådighed i fuldbyrdelseslandet, er det dette land, der har ansvaret for, at den pågældende ikke forsøger at unddrage sig rettens gang. Den fuldbyrdende retslige myndighed kan til sin afgørelse bl.a. knytte de betingelser, dens nationale lovgivning foreskriver i tilfælde af betinget løsladelse, bl.a. betaling af en kaution, forbud mod at bevæge sig uden for et bestemt geografisk område eller pligt til regelmæssigt at melde sig til en kontrolmyndighed osv.

Den her omhandlede situation adskiller sig fra den, der er omhandlet i den foregående artikel. For i modsætning til artikel 13, stk. 3, om suspension af den europæiske arrestordre, drejer det sig her om, at arrestordren rent faktisk fuldbyrdes, og det har anholdelseslandet ansvaret for.

Afsnit 4: Overgivelsessagens behandling ved retten

Artikel 15 - Undersøgelse af den europæiske arrestordre

Sagen skal forelægges den retslige myndighed, der er kompetent til at tage stilling til fuldbyrdelsen af arrestordren, snarest og under alle omstændigheder senest ti dage efter anholdelsen. Det er i løbet af denne periode, at den udpegede kompetente myndighed eventuelt skal indhente den pågældendes samtykke i, at arrestordren fuldbyrdes. Alt efter om denne giver samtykke eller ej, vil der kunne være tale om forskellige myndigheder med kompetence til at afgøre, om arrestordren skal fuldbyrdes. Der kan være tale om anklagemyndigheden i de i artikel 16 og 17 omhandlede tilfælde og om en dommer i andre tilfælde.

Artikel 16 – Samtykke til overgivelse

Denne artikel bygger på bestemmelserne i artikel 7 og 8 i 1995-konventionen, navnlig med hensyn til reglerne om indhentning af den pågældendes samtykke. Det system, der her indføres, adskiller sig ikke væsentligt fra reglerne i 1995-konventionen, der allerede udtrykkeligt fraveg de formelle udleveringsprocedurer². Tidligere bevarede den anmodende stat imidlertid hele sin kompetence til at vurdere, om udlevering var såvel lovlig som hensigtsmæssig. Denne kompetence er nu underlagt bestemmelserne i rammeafgårelsen angående afvisning af at fuldbyrde en europæisk arrestordre. Den myndighed, der er kompetent til at afgøre dette, skal altid være en retslig myndighed, men medlemsstaterne kan beslutte at tillægge den offentlige anklager denne kompetence, hvorved denne situation adskiller sig fra den i artikel 18 omhandlede.

Formaliteterne omkring underretning om den pågældendes samtykke til den udstedende retslige myndighed er dog lempet noget. Under 1995-konventionen havde denne meddelelse en direkte indflydelse på den anmodende medlemsstats fremsendelse af en udleveringsanmodning. Eftersom den europæiske arrestordre samtidig er en anmodning om overgivelse, har meddelelsen om den pågældendes samtykke nu hovedsagelig en informativ værdi for den udstedende retslige myndighed.

Artikel 17 – Tidligere løsladelse

Bestemmelserne i denne artikel tager hensyn til en eventuel tidligere retsforfølgning i det udstedende land eller i fuldbyrdelseslandet. Når en person, som er blevet anholdt og løsladt eller løsladt på ny efter en varetægtsfængsling, undtager sig sin pligt til at møde op (oplysninger herom skal være givet i arrestordren, jf. artikel 6, litra i)), eller når den pågældende er undvejet, følges en forenklet procedure for fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, og høringsen ved domstolen bortfalder i princippet, også selv om der ikke foreligger et samtykke. Samme procedure gælder, når den pågældende allerede er blevet anholdt i henhold til den samme europæiske arrestordre, men ikke har opfyldt sin forpligtelse til at møde for den udstedende retslige myndighed (artikel 13, stk. 3), eller når den pågældende er blevet midlertidig løsladt efter artikel 14 og har unddraget sig sine forpligtelser.

Hvis den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet imidlertid har grund til at antage, at anmodningen falder ind under et af de tilfælde, der er omhandlet i artikel 27-34, kan den forelægge sagen for en domstol efter reglerne i artikel 18. Anfægter den eftersøgte person

² 1995-konventionen gav dog mulighed for, at en stat kunne erklære, at den anholdtes samtykke kunne tilbagekaldes. Denne indskrænkning er ikke bibeholdt her.

anvendelsen af denne fremskyndede procedure, kan han eller hun få en dommer til at tage stilling hertil. Det drejer sig her udelukkende om at få fastslået, om de i stk. 1 beskrevne betingelser er opfyldt (er der tale om den rette person? har vedkommende rent faktisk været løsladt som omhandlet i stk. 1? osv.) Denne kontrol adskiller sig dermed betydeligt fra de tilfælde, hvor sagen indbringes efter artikel 18. I disse tilfælde vil domstolen i fuldbyrdelseslandet eventuelt også skulle tage stilling til, om den pågældende fortsat skal tilbageholdes i overensstemmelse med artikel 14.

Et af formålene med denne artikel er indirekte at skabe større sikkerhed for, at personer bosat i andre medlemsstater møder op. For undertiden tilbageholdes de oftere end landets egne borgere, fordi de retslige myndigheder finder, at de ikke giver tilstrækkelig garanti for fremmøde. I den foreslåede ordning stilles de i nogenlunde samme situation som personer bosat i landet. Den sikkerhed, de retslige myndigheder får for let og effektivt at kunne få den pågældende tilbageleveret, selv om vedkommende bor i en anden medlemsstat, skulle gøre det lettere at løslade eller genløslade vedkommende.

Artikel 18 – Fremstilling for en dommer

Når den pågældende ikke giver sit samtykke til udlevering eller befinder sig i den i artikel 17, stk. 2 eller 3, omhandlede situation, er det en domstol, der skal afgøre, om den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes. Bestemmelserne i denne artikel tager i disse tilfælde sigte på at forbedre de garantier, der ydes den person, der er genstand for en europæisk arrestordre, ved at give den pågældende mulighed for at blive hørt af en uafhængig dommer og få sagen prøvet. I de andre tilfælde vil proceduren kunne iværksættes af anklagemyndigheden, hvis dette stemmer overens med medlemsstatens lovgivning.

Den pågældende skal fremstilles for en dommer senest ti dage efter anholdelsen (artikel 15). Retsmødet afholdes efter de retsplejeregler, der gælder i fuldbyrdelseslandet. Det skal i princippet ikke omhandle materielle spørgsmål, men derimod spørgsmål om f.eks. den pågældendes identitet, eller om arrestordren formelt opfylder forskrifterne (artikel 32). Dommerens prøvning af fuldbyrdelsesspørgsmålet skal dog i givet fald også omfatte alle de undtagelser, der er fastsat i artikel 27, 28, 29, 30, 31, 33 og 34, samt de særlige tilfælde, der er omhandlet i artikel 35, 36, 37, 38, 39 eller 40, med forbehold af den centrale myndigheds eventuelle kompetence.

Det fastsættes, at udstedelseslandet som sådant skal være repræsenteret eller fremsætte bemærkninger for den domstol, der træffer afgørelsen. Denne ordning skal åbne mulighed for en virkelig høring, således at der bl.a. (i princippet kun i ganske sjældne tilfælde) kan fremsættes de supplerende bemærkninger, der måtte være nødvendige (artikel 19).

Artikel 19 – Supplerende oplysninger

Der må være tale om ekstraordinære tilfælde, for oplysningerne i arrestordren må i princippet være tilstrækkelige til, at den kan fuldbyrdes. Under visse omstændigheder (f.eks. ved anvendelse af *non bis in idem*-princippet, eller ved efterprøvning af, at der rent faktisk er tale om en negativlistesag jf. artikel 27), kan det være nødvendigt for domstolen at indhente yderligere oplysninger. Domstolen vil i så fald kunne udsætte sagens behandling til et senere retsmøde. Dette bør dog ikke føre til en forlængelse af sagsbehandlingsperioden, som der under alle omstændigheder er fastsat stramme tidsfrister for (artikel 20).

Artikel 20 - Frist for at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre

Det er op til den enkelte medlemsstat at tilrettelægge sagsbehandlingen efter sin egne regler og bl.a. eventuelt åbne mulighed for appel af den afgørelse, der træffes af den i artikel 18 omhandlede domstol. Den procedure, der indføres ved denne rammeafgørelse, tager

imidlertid i særdeleshed sigte på at virke hurtigt og effektivt. Det er derfor nødvendigt, at der meget hurtigt kan træffes afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, og at den udstedende myndighed hurtigst muligt underrettes om udfaldet af sin anmodning. Den foreslåede frist på 24 kalenderdage svarer til, hvad der er fastsat i traktaten mellem Italien og Spanien. Den kan under ingen omstændigheder forlænges og omfatter alle faser i sagsbehandlingen.

Artikel 21 - Afvisning af overgivelse og fristens udløb

Afvisning af at overgive den eftersøgte person eller manglende overholdelse af 24-dages fristen for at træffe en afgørelse medfører, at den pågældende skal sættes på fri fod, medmindre der er tale om en dom, der skal fuldbyrdes i den anmodede medlemsstat (artikel 33), eller hvis varetægtsfængslingen opretholdes på grund af andre lovovertrædelser.

Bestemmelserne om begrundelse for afvisning er med visse tilpasninger taget fra 1957-konventionen (artikel 18, stk. 2).

Artikel 22 - Meddelelse af afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre

Denne artikel er delvis taget fra artikel 10 i 1995-konventionen om forenklet udleveringsprocedure. Meddelelsen skal gives direkte fra fuldbyrdelsesmyndigheden til den udstedende myndighed. Der er tale om anvendelse af det i artikel 8 knæsatte princip om direkte kommunikation mellem retslige myndigheder. De centrale myndigheder kan i princippet medvirke til at fremme denne kommunikation (f.eks. ved at sørge for oversættelse).

Afgørelsen skal meddeles omgående. I 1995-konventionen var der fastsat en frist på 20 dage til at give meddelelse om afgørelsen om udlevering eller afvisning af udlevering. Denne frist havde til formål eventuelt at give en anmodende medlemsstat, som var blevet nægtet anvendelse af den forenkede procedure, tid til at fremsætte en begæring om udlevering efter den almindelige procedure. Denne mulighed har ikke længere nogen berettigelse, og denne frist bortfalder derfor, når der er tale om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre. Eftersom dens fuldbyrdelse vil være hovedreglen og afvisning kun en undtagelse fra reglen, er det bedst, at reglerne for meddelelsesfasen lempes mest muligt, således at man omgående kan tage de skridt, der skal til for hurtigst muligt at kunne overgive den pågældende.

Artikel 23 – Frist for overgivelse af den eftersøgte

Overgivelsen af den pågældende skal ske senest 20 dage efter meddelelsen om vedkommendes samtykke eller afgørelsen, uanset hvilken myndighed der har truffet den.

Stk. 2 og 3 bygger på 1995-konventionen (artikel 11). Bestemmelserne tager sigte på de tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, men hvor fuldbyrdelsen udsættes, fordi den pågældende på grund af force majeure ikke kan overføres. Som fastsat i 1995-konventionen (jf. de forklarende bemærkninger), skal force majeure-begrebet fortolkes strengt, i overensstemmelse med dets fortolkning i den internationale strafferet. Der skal være tale om en situation, der ikke kunne forudses og ikke kunne forhindres (f.eks. en trafikulykke, en strejke, der gør det umuligt at benytte det planlagte transportmiddel, uden at det er muligt at benytte et andet transportmiddel i stedet, alvorlig sygdom hos den pågældende, der kræver øjeblikkelig hospitalsindlæggelse osv.). I så fald skal den nye frist for overgivelsen fastsættes således, at den ligger så tæt som muligt op ad udløbet af den oprindeligt fastsatte overgivelsesfrist. Den foreslåede formulering er i øvrigt mere smidig end i 1995-konventionen. Hvis det er den pågældendes personlige forhold, f.eks. dennes helbredstilstand, der er grunden til, at vedkommende ikke kan overføres, gælder fristen på to gange 20 dage ikke (stk. 3, nr. 2).

Når arrestordren er udstedt på grundlag af en endelig dom, og den eftersøgte er genstand for retsforfølgning, der endnu ikke har ført til en endelig afgørelse i fuldbyrdelseslandet (artikel 39, stk. 1, 2 og 4), gælder fristerne for overgivelse ikke for fuldbyrdelseslandet. Overgivelsen skal først finde sted, når retsforfølgningen er afsluttet.

Uanset om den europæiske arrestordre fuldbyrdes inden for de fastsatte frister, eller om en af de i denne artikel omhandlede undtagelser gør sig gældende, skal den endelige dato for den pågældendes overgivelse aftales mellem de berørte medlemsstaters kompetente myndigheder.

Artikel 24 – Fratrækning af varetægtsperioden i den samlede straf

I udleveringssystemet var der ikke altid nogen garanti for, at den tid, den pågældende var fængslet under afventning af udlevering, blev fratrukket i den samlede straf. Bestemmelserne i denne artikel har til formål at udfylde dette hul. Fuldbyrdelseslandet skal med henblik herpå fremsende en nøjagtig opgørelse over, hvor længe den pågældende har været fængslet i forbindelse med fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre, til den anmodende medlemsstat.

Artikel 25 – Den europæiske arrestordres udløb

Når den eftersøgte person er blevet overgivet, skal fuldbyrdelseslandets retslige myndighed sikre, at arrestordren ophæves. Det er den udstedende retslige myndighed, der skal tage de fornødne skridt i overensstemmelse med sin nationale lovgivning, og eventuelt foretage den fornødne indberetning til Schengen-informationssystemet. Arrestordren kan ophæves i forskellige faser af sagens behandling – ikke blot når overgivelsen har fundet sted, men også når den fuldbyrdende retslige myndighed beslutter at fuldbyrde straffen på sit område, eller når det er fastslået, at der foreligger en *non bis in idem*-situation.

Kapital III: Grunde til at nægte fuldbyrdelse

Artikel 26 – Almindelig bestemmelse

De grunde, der kan begrunde en medlemsstats afvisning af at fuldbyrde en europæisk arrestordre, opregnes udtømmende i rammeafgørelsen. Medmindre naturligvis andet gælder i henhold til de almindelige regler om beskyttelse af grundlæggende rettigheder, specielt Den Europæiske Konvention om Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder fra 1950 og Den Europæiske Unions charter for grundlæggende rettigheder, vil en medlemsstats retslige myndighed ikke kunne afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre af andre end de i afgørelsen nævnte grunde.

Artikel 27 – Undtagelser

Princippet om dobbelt strafbarhed ophæves. Det er en logisk konsekvens af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse – den afgørelse, der er truffet af en anden medlemsstats retslige myndighed, anerkendes på enhver måde, ipso facto og uden forudgående kontrol. Det er derfor uden betydning, om den sigtelse, der var grundlaget for udstedelsen af arrestordren, ikke eksisterer, eller om den pågældende lovovertrædelse defineres anderledes i fuldbyrdelsesområdet. Anerkendelsesprincippet indebærer, at hver medlemsstat ikke alene anerkender hele den strafferetlige lovgivning i de andre medlemsstater, men også indvilliger i at bistå dem med at håndhæve den. Denne ordning giver bl.a. mulighed for at løse de problemer, tidsforskelle i medlemsstaternes tilpasning af deres straffelovgivning rejser, når der opstår nye kriminalitetsfænomener.

Artikel 27 og 28 indeholder dog to begrænsninger.

I henhold til artikel 27 kan hver medlemsstat opstille en liste over handlinger, for hvilke den på forhånd afviser at fuldbyrde europæiske arrestordre (den såkaldte "negativliste"). Denne liste kan udelukkende omfatte handlinger, der ikke strafforfølges i den medlemsstat, der opstiller den, men er strafbare i andre medlemsstater. Lovovertrædelser, der med tiden er blevet afkriminaliseret (abort, brug af euforiserende stoffer, eutanasi) er typiske eksempler på handlinger, der kan stå på denne liste. Man må antage, at afkriminaliseringen i disse tilfælde har været genstand for en demokratisk debat i den pågældende medlemsstat, som derfor ikke længere vil bistå andre stater, hvor de pågældende handlinger fortsat er strafbare, med at strafforfølge dem. Denne liste kan også omfatte mere generelle spørgsmål i forbindelse med lovovertrædelser, f.eks. angående den kriminelle lavalder. Listen over lovovertrædelser omhandlet af denne artikel skal fremsendes til Rådets generalsekretær og Kommissionen og offentliggøres. Medlemsstaterne vil dog først kunne påberåbe sig de undtagelser, der er opført på listen, tre måneder efter offentliggørelsen eller ændringen af listen.

Artikel 28 - Territorialitetsprincip

Når en medlemsstat udøver en eksterritorial kompetence i forbindelse med en lovovertrædelse, der ikke strafforfølges i den stat, hvor der anmodes om fuldbyrdelse, kan sidstnævnte afvise at fuldbyrde den europæiske arrestordre. En stat antages at udøve en eksterritorial kompetence, når ingen af lovovertrædelsens bestanddele er lokaliseret på dens område. I princippet skal medlemsstaterne yde hinanden gensidig bistand og fuldbyrde de europæiske arrestordre, der udstedes af de andre medlemsstaters retslige myndigheder, også når de i henhold til bestemmelser i deres nationale lovgivning har udøvet en eksterritorial kompetence. Men denne forpligtelse bortfalder, hvis der er tale om en lovovertrædelse, der ikke strafforfølges i den medlemsstat, som anmodes om fuldbyrdelse. Denne ordning åbner mulighed for at undgå, at en stat vil skulle fuldbyrde en europæiske arrestordre f.eks. for en lovovertrædelse begået udelukkende på dens område, som ikke er strafbar ifølge dens lovgivning. Det kriterium, der her skal lægges til grund med hensyn til princippet om dobbelt strafbarhed, er, hvordan lovovertrædelsen er defineret i den materielle strafferet, og ikke om den stat, der anmodes om fuldbyrdelse, har kompetence i forbindelse med en tilsvarende lovovertrædelse. Med andre ord vil fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre kunne afvises, hvis den udstedende stat har udøvet en eksterritorial kompetence, og hvis den lovovertrædelse, der danner grundlag for udøvelsen af denne kompetence, ikke findes i den stat, som anmodes om at fuldbyrde arrestordren. Vurderingen af, om den pågældende handling er strafbar i fuldbyrdelseslandet, skal foretages efter strenge kriterier uden hensyn til den eventuelle kompetence til at pådømme tilsvarende sager. Hvis det forholder sig sådan, at den pågældende handling rent juridisk er en strafbar lovovertrædelse, men dommeren i fuldbyrdelseslandet i en identisk situation ikke ville være kompetent til at pådømme den, skal den europæiske arrestordre fuldbyrdes.

Artikel 29 - Non bis in idem

Non bis in idem er et grundlæggende retsprincip. Alle nationale domstole er bundet af dette princip, der er knæsat i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter for grundlæggende rettigheder med absolut gyldighed overalt i EU.

Konventionen af 25. maj 1987 mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om forbud mod dobbelt strafforfølgning fastsætter de nærmere betingelser for anvendelsen af dette princip samt de mulige undtagelser. Denne konvention er imidlertid kun blevet ratificeret af tre medlemsstater.

Artikel 9 i 1957-konventionen åbner kun mulighed for at afvise udlevering af denne grund, hvis den afgørelse, der påberåbes, er truffet af den anmodende stats retslige myndigheder

(eller disse havde besluttet ikke at indlede eller at henlægge straffesag). Samme løsning er valgt her.

Den foreslåede ordning tager hensyn til, at proceduren med en europæisk arrestordre forløber hurtigere. Løsningen vil være forskellig, alt efter om den pågældende afgørelse er truffet af en retslig myndighed i fuldbyrdslandet eller i et tredjeland. I førstnævnte tilfælde vil det være op til fuldbyrdslandets retslige myndigheder at efterprøve, om der er tale om handlinger, der er strafbare i begge stater. I det andet tilfælde gælder princippet om, at arrestordren skal fuldbyrdes, og at den udstedende dommer skal efterprøve, om der er tale om strafbare handlinger.

1975-protokollen udvidede ganske vist gennemgangen af "non bis in idem"-spørgsmålet til også at omfatte afgørelser truffet af tredjelands, der var parter i konventionen (artikel 2). Den opregnede de situationer, hvor udlevering kunne afvises under henvisning til forbuddet mod dobbelt strafforfølgning samt en række andre mulige undtagelser. Denne løsning forekommer ikke hensigtsmæssig, når der er tale om at vurdere spørgsmålet om "non bis in idem" ved fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre. For det første er protokollen kun blevet ratificeret af seks af EU-landene, og for det andet vil den indførte procedures hurtighed åbne mulighed for, at denne efterprøvning foretages hurtigt og mere pålideligt end i fuldbyrdslandet, som måske ikke råder over alle de nødvendige faktiske oplysninger.

Når de retslige myndigheder i både den udstedende og den fuldbyrdende medlemsstat begge har kompetence med hensyn til den lovovertrædelse, der har givet anledning til udstedelsen af en europæiske arrestordre, vil dens fuldbyrdelse kun kunne afvises, hvis fuldbyrdslandet har besluttet ikke at strafforfølge denne lovovertrædelse. Den valgte løsning svarer her til den, der findes i 1957-konventionen.

Artikel 30 – Benådning og amnesti

Bestemmelserne om benådning og amnesti i denne artikel indebærer ikke noget nyt i forhold til den hidtidige situation efter bestemmelserne i den anden protokol til den europæiske udleveringskonvention (artikel 4), som også findes i artikel 62, stk. 2, i Schengen-konventionen og artikel 9 i 1996-konventionen. Formuleringen er den samme.

Ræsonnementet bag denne undtagelse er det samme som i forbindelse med den i artikel 27 omhandlede negativliste. Benådning eller amnesti for bestemte lovovertrædelser er genstand for en demokratisk debat i det enkelte land. Det er derfor også logisk at give det pågældende land mulighed for at afslå at bistå andre lande med at strafforfølge de pågældende handlinger.

Den forældelsesgrund, der var omhandlet i artikel 8 i 1996-konventionen, kan ikke længere gøres gældende for at afvise overgivelse, heller ikke når begge lande havde kompetence til at retsforfølge den pågældende handling. Mens amnesti beror på en positiv handling fra fuldbyrdslandets lovgivningsmagt, er forældelse alene en konsekvens af manglende retsforfølgning i dette land. Det kan være ufrivilligt og udelukkende bero på, at myndighederne i dette land ikke er vidende om, at der foreligger en lovovertrædelse, at de ikke har gjort en tilstrækkelig indsats, eller at det ikke er lykkedes at finde frem til, hvem der har begået lovovertrædelsen. Sådanne problemer bør derfor ikke kunne påberåbes over for den udstedende retslige myndighed. Det ville i øvrigt ikke være logisk, at en medlemsstat fuldbyrdede en europæisk arrestordre for handlinger, som dette land ikke betragter som strafbare lovovertrædelser, men afviste at fuldbyrde, når der rent faktisk er tale om strafbare lovovertrædelser, som blot er blevet forældet.

Artikel 31 - Immunitet

Denne artikel er taget fra traktaten mellem Italien og Spanien og åbner mulighed for at afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den pågældende nyder en immunitet i fuldbyrdelseslandet. Indførelsen af denne afvisningsgrund er en konsekvens af, at udlevering herefter foregår via retssystemet. I den hidtidige situation var det politimyndigheden, der skulle tage stilling til immunitetsspørgsmål, og tage hensyn hertil. En persons immunitet skal herefter være en udtrykkelig grund til at udelukke vedkommendes overgivelse. Beslutningen om, hvorvidt den eftersøgte eventuelle immunitet skal anerkendes eller ej, kan dog træffes af den centrale myndighed (artikel 5).

Artikel 32 – Manglende oplysninger

Der er tale om en klassisk grund til at afvise at fuldbyrde en arrestordre.

For det første skal der være sikkerhed omkring den anholdtes identitet, og for det andet skal arrestordren være udstedt efter bestemmelserne i rammeafgørelsens artikel 6.

Kapitel IV: Grunde til at afvise overgivelse

Artikel 33 - Reintegreringsprincippet

Hvis den europæiske arrestordre er udstedt på grundlag af en endelig dom, kan fuldbyrdelseslandets retslige myndighed beslutte, at det af hensyn til den pågældendes fremtidige reintegrering i samfundet er bedst, at straffen afsones på stedet. Det er den pågældendes interesser, der er det eneste kriterium for at anvende denne bestemmelse, og der kræves samtykke fra vedkommende.

Dette samtykkekrav er ikke i strid med bestemmelserne i Schengen-konventionens artikel 69. De tager sigte på en situation, hvor en domfældt person er flygtet til en anden medlemsstat, og hvor den udstedende medlemsstat fremsender dommen til fuldbyrdelse. Det er naturligvis ikke nødvendigt for fuldbyrdelsen, at den pågældende giver sit samtykke. Det væsentligste her er ikke fremsendelsen af en dom, men derimod fuldbyrdelsen af en arrestordre. Princippet må være, at denne arrestordre skal fuldbyrdes, også når der er tale om en af landets egne borgere. For den eftersøgte person (hvis denne er statsborger eller har fast bopæl i landet) kan det imidlertid være bedst at afsones sin straf i anholdelseslandet. I dette tilfælde vil fuldbyrdelseslandet med den pågældendes samtykke kunne beslutte, at straffen skal fuldbyrdes på dens område, i stedet for at fuldbyrde arrestordren.

Rent teknisk kan medlemsstaterne ved anvendelsen af dette princip lade sig lede af bestemmelserne i 1983-konventionen om overførelse af domfældte og bestemmelserne i aftalen om anvendelse Fællesskabets medlemsstater imellem af Europarådets konvention om overførelse af domfældte af 25. maj 1987, når de har ratificeret disse tekster. Bestemmelserne i 1983-konventionens artikel 6, stk. 2, artikel 7, 8, 12 og 15 er særlig relevante i den forbindelse. Men selv i forholdet mellem to medlemsstater, der ikke har ratificeret 1983-konventionen, vil bestemmelsen om den bedste reintegrering i denne artikel kunne anvendes. Det vil herefter være op til de to stater at fastlægge, hvordan straffen skal fuldbyrdes.

Ved anvendelsen af bestemmelserne i denne artikel kan straffens varighed ikke ændres, selv om den er forskellig fra, hvad der ville være blevet idømt i fuldbyrdelseslandet. Teksten følger her ikke bestemmelserne i 1983-konventionens artikel 10, stk. 2. For det ville stride mod princippet om gensidig anerkendelse. Det er derimod fuldbyrdelseslandets strafudmålingssystem, der finder anvendelse.

Artikel 34 - Videokonferencer

I nogle tilfælde vil det ikke være nødvendigt, at den eftersøgte overføres rent fysisk, eftersom vedkommende udmærket kan deltage i processen, selv om han eller hun forbliver i fuldbyrdelseslandet. Denne ordning kan f.eks. benyttes, når den pågældende er fængslet i fuldbyrdelseslandet, eller det af praktiske årsager er vanskeligt at flytte vedkommende. De nærmere betingelser herfor er fastsat i artikel 10, stk. 9, i Den Europæiske Unions konvention af 2000 om gensidig retshjælp i straffesager. Det er op til den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet at tilrettelægge videokonferencen i snævert samarbejde med det udstedende lands retslige myndigheder. Som fastsat i konventionen, er dette ikke obligatorisk for hverken den udstedende eller den fuldbyrdende medlemsstat. Det er kun, hvis begge systemer anerkender fremgangsmåden med videokonferencer, at en sådan kan tilrettelægges. Hvis en af de to retslige myndigheder af grunde, der beror på dens nationale ret, nægter det, skal den europæiske arrestordre fuldbyrdes, medmindre andet gælder i henhold til de andre bestemmelser i denne rammeafgørelse.

I de tilfælde, hvor disse bestemmelser anvendes, skal fuldbyrdelseslandets retslige myndighed tage stilling til, hvad der skal ske med den pågældende, mens den materielle tilrettelæggelse af videokonferencen foregår, og den kan enten opretholde varetægtsfængsling eller løslade vedkommende efter de nationale retsplejeregler.

Kapitel V: Særlige tilfælde

Artikel 35 – Udeblivelsesdomme

At det er en udeblivelsesdom, der er afsagt som defineret i artikel 1, er ikke til hinder for, at en europæisk arrestordre udstedt i henhold til denne dom fuldbyrdes. Bestemmelserne i den foreslåede rammeafgørelse er dog mere vidtgående end artikel 3 i 1978-protokollen. For når den afgørelse, der danner grundlag for den europæiske arrestordre, er truffet mod en udeblevet person, skal den fuldbyrdende myndighed give pågældende adgang til at rejse indsigelse, efter de i den europæiske arrestordre indeholdte instrukser. I praksis skal der i disse tilfælde være en direkte kontakt mellem de to retslige myndigheder, eventuelt via den centrale myndighed, således at der er sikkerhed for indsigelsens gyldighed. Den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes på en sådan måde, at den pågældende har mulighed for at gøre sin indsigelsesret gældende. I praksis kan udstedelseslandets retslige myndighed ved meddelelsen om indsigelsen underrette den pågældende om, på hvilken dato vedkommende skal give møde for retten for at blive dømt. Arrestordren skal i praksis fuldbyrdes på en måde, der sætter den pågældende i stand til at være til stede under retsmødet og varetage sine rettigheder til at forsvare sig.

Artikel 36 – Tilbagegivelse til fuldbyrdelseslandet

Fuldbyrdelseslandet kan for fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre stille en udtrykkelig betingelse om, at den pågældende skal tilbagegives til fuldbyrdelseslandet straks efter den eventuelle domfældelse. Dette har til formål at gøre det lettere for de medlemsstater, der har problemer med at udlevere egne statsborgere, at fuldbyrde en europæisk arrestordre. Den foreslåede tekst bygger på de erklæringer, der blev afgivet ved ratificeringen af 1996-konventionen.

Artikel 37 – Livsvarig fængselsstraf

Denne artikel bygger på Portugals erklæring til 1996-konventionen. Den åbner mulighed for at gøre fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre betinget af tilsagn fra udstedelseslandet om, at såfremt der idømmes livsvarigt fængsel, vil en sådan straf ikke blive fuldbyrdet.

Artikel 38 – Udskydelse af fuldbyrdelsen af humanitære årsager

Denne artikel tager sigte på konkrete situationer, hvor den pågældendes forhold, bl.a. vedkommendes helbredstilstand, er til hinder for at fuldbyrde arrestordren. I så fald kan fuldbyrdelsen udskydes, indtil den pågældendes situation er bedret. Den europæiske arrestordre skal derefter fuldbyrdes hurtigst muligt.

Artikel 39 – Verserende sager i flere medlemsstater

Denne artikel tager sigte på de situationer, hvor der er indledt straffesag mod den eftersøgte person for forskellige lovovertrædelser i såvel den udstedende som den fuldbyrdende medlemsstat.

Der må i så fald sondres mellem tre forskellige situationer:

- a) Grundlaget for udstedelsen af den europæiske arrestordre er en endelig dom: I så fald skal den pågældende overføres til den udstedende stat, enten efter at retsforfølgningen i fuldbyrdelseslandet er afsluttet, eller når den af dette land idømte straf er fuldbyrdet.
- b) Grundlaget for udstedelsen af arrestordren er en kendelse eller en udeblivelsesdom: I dette tilfælde er det nødvendigt at give den verserende sag forrang, således at udstedelseslandet snarest muligt kan træffe en endelig afgørelse. Den pågældende skal derfor overføres til den udstedende medlemsstat, som derefter skal tilbageføre vedkommende til fuldbyrdelseslandet til afsoning af sin straf efter sagens færdigbehandling.

Alt efter omstændighederne kan det naturligvis være nærliggende at anvende videokonferencer under sagens prøvning.

- c) Når den pågældende retsforfølges samtidig i begge medlemsstater, men for forskellige lovovertrædelser, er det ønskeligt, at vedkommende kan overføres foreløbigt, således at de to retslige myndigheder snarest muligt kan træffe en endelig afgørelse. Alt efter hvor langt hver af sagerne er nået, opfordres de to medlemsstaters retslige myndigheder til at enes om at overføre den pågældende, om fornødent flere gange, for at fremme sagens afvikling. Også her bør det overvejes at benytte videokonferencer.

Stk. 4 bygger på bestemmelserne i artikel 9, stk. 2, i Den Europæiske Unions konvention om gensidig retshjælp fra 2000.

Når en medlemsstat har fået en europæisk arrestordre fuldbyrdet, skal den sikre sig, at den pågældende siden fremstilles for fuldbyrdelseslandets retslige myndighed. Det kan i givet fald være hensigtsmæssigt for det udstedende land at fuldbyrde fuldbyrdelseslandets dom på sit område. Alle de sagsakter, der er nødvendigt for dommens fuldbyrdelse, skal i så fald fremsendes af fuldbyrdelseslandets kompetente myndighed.

Hvis arten af de lovovertrædelser, for hvilke den pågældende retsforfølges i et af de to lande, åbner mulighed herfor, opfordres de retslige myndigheder til at overveje muligheden for, at det andet lands retslige myndigheder giver afkald på retsforfølgning i overensstemmelse med artikel 21 i den europæiske konvention om gensidig retshjælp fra 1959, således at de to sager forenes. Der erindres i den forbindelse om bestemmelserne i den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager af 19. maj 1972 samt aftalen mellem medlemsstaterne om overførsel af retsforfølgning i straffesager af 6. november 1990.

Artikel 40 – Konkurrerende anmodninger

Denne artikel omhandler en situation, der er mere kompliceret end den ovennævnte, hvor den person, der søges anholdt, er genstand for flere europæiske arrestordrer udstedt samtidig for

forskellige lovovertrædelser af flere medlemsstaters retslige myndigheder. Denne situation kan i øvrigt opstå samtidig med den ovennævnte.

I dette spørgsmål følger rammeafgåelsen i alt væsentligt de almindelige bestemmelser i artikel 17 i den europæiske udleveringskonvention fra 1957. Henvisningen til den pågældendes nationalitet er dog bortfaldet. Desuden opstilles et princip om snævert samråd mellem de berørte medlemsstaters retslige myndigheder, således at de hver især snarest muligt kan iværksætte retsforfølgning og træffe endelige afgørelser. Dette samråd mellem de berørte myndigheder skal bygge på bestemmelserne i artikel 39.

Desuden skal Eurojust konsulteres i disse tilfælde.

I relationerne med tredjelande, der også måtte søge den pågældende anholdt, gælder det princip om, at fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre skal gives forrang, som var indeholdt i den italiensk-spanske traktat, ikke over for de tredjelande, der er parter i 1957-konventionen, idet man ikke har ønsket at påvirke relationerne mellem medlemsstaterne og de andre signatarstater og i særdeleshed ikke handle i strid med artikel 17 i denne konvention. Hvis man ønskede at give den europæiske arrestordre forrang, selv om den konkurrerer med en udleveringsanmodning fra et tredjeland, der er part i konventionen, ville man være nødt til at ændre denne.

Er der derimod tale om en udleveringsanmodning fra et andet tredjeland, er reglen den, at fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre skal have forrang. Dette valg retfærdiggøres af, at proceduren for fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre vil være enkel og hurtig, mens relationerne med tredjelande fortsat følger de traditionelle og mere langsommelige udleveringsmekanismer. I sidste instans vil det være op til tredjelandene at rette deres udleveringsanmodning til det land, hvis retslige myndigheder har udstedt den europæiske arrestordre.

Med hensyn til stk. 4, der omhandler eventuelle konflikter mellem en europæisk arrestordre og en overgivelsesansøgning fra en international domstol, bliver det nødvendigt, at de berørte medlemsstater indleder samråd under overholdelse af de indgåede internationale forpligtelser.

Artikel 41 – Andre lovovertrædelser

Med denne artikel ophæves specialitetsreglen. De eneste begrænsninger i denne undtagelse er de lovovertrædelser, der er opregnet på den i artikel 27 omhandlede negativliste, og de situationer, der er nævnt i artikel 28 (det udstedende lands udøvelse af en eksteritorial kompetence) eller artikel 30 (amnesti).

Artikel 42 – Overlevering af ejendom

Denne artikel er taget direkte fra 1957-konventionen ud fra ønsket om at bevare de eksisterende regler på området. Den skal fortolkes i lyset af de særlige bestemmelser i 2000-konventionen om gensidig retshjælp i straffesager, navnlig artikel 7.

Kapitel VI: Forholdet til andre retsakter

Artikel 43 – Forholdet til andre retsakter

Denne artikel tager sigte på at tage højde for de vigtige ændringer, der indføres med rammeafgåelsen, i relationerne mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af alle retsakter angående udlevering afløses i forholdet medlemsstaterne imellem af brugen af den europæiske arrestordre. Det indebærer, at medlemsstaterne skal fremsende en meddelelse til Europarådets generalsekretær i overensstemmelse med artikel 28 i 1957-konventionen. Også

1977-konventionen om terrorisme berøres, hvad angår dens bestemmelser om udlevering, eftersom princippet om dobbelt strafbarhed er ophævet.

I øvrigt skal bestemmelser angående udlevering i EU-retsakter om, at en medlemsstat, der nægter at udlevere egne statsborgere, skal forelægge sagen for sine straffemyndigheder³, ikke længere anvendes, når rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre er trådt i kraft. De tekster, der er indgået mellem nogle EU-lande (Benelux-konventionen, de nordiske landes bilaterale traktater og love), berøres ikke, hvad angår de bestemmelser i dem, der er mere gunstige. Det vil være op til disse lande at afgøre, om de vil udvide den europæiske arrestordres anvendelsesområde i deres indbyrdes forhold for at fastholde det hidtidige niveau.

Artikel 44 – Forholdet til Schengen-konventionens bestemmelser

Hele denne rammeafgørelse er en udbygning af Schengen-reglerne. Bestemmelserne i artikel 59-66, der henviser til udleveringsprocedurerne, ophæves dog, og det samme er tilfældet med artikel 95, eftersom bestemmelserne i artikel 95, stk. 2, herefter er afløst af den europæiske arrestordre, og de tilfælde, hvor der tages forbehold ("flag"), begrænses. Det samme gælder artikel 94, stk. 4, for så vidt angår udleveringsanmodninger.

Aftalen mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongerige Norge af 18. maj 1999 finder anvendelse på denne rammeafgørelse.

Kapital VII: Praktiske bestemmelser

Artikel 45 - Gennemrejse

Denne tekst bygger til dels på bestemmelserne i artikel 16 i Den Europæiske Unions konvention fra 1996, som udvides.

Ingen medlemsstat kan nægte en person, mod hvem der er udstedt en europæisk arrestordre, gennemrejse på dens område. Enhver medlemsstat skal systematisk underrettes om enhver gennemrejse gennem dens område, og den kan beslutte, at der skal iværksættes særlige sikkerhedsforanstaltninger under gennemrejsen. Den kan eventuelt lade kun udstedelses- eller fuldbyrdeslandets myndigheder ledsage den pågældende på dens område.

Følgende papirer skal ledsage den pågældende:

- identitetsdokumenter
- den europæiske arrestordre med oversættelse
- den fuldbyrdende retslige myndigheds afgørelse med oversættelse.

Bestemmelserne om overflyvning i 1996-konventionen er gengivet uændret.

Bestemmelserne i denne rammeafgørelse påvirker ikke relationerne med de tredjelande, som eventuelt gennemrejses ved fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre. I det omfang, hvor de sædvanlige dokumenter fra udleveringsproceduren er bortfaldet, vil det dog i så fald være nødvendigt forud for gennemrejsen at sikre, at myndighederne i det land, der rejses igennem, stiller sig tilfreds med den europæiske arrestordre i stedet for de sædvanligvis krævede dokumenter.

³ F.eks. artikel 10, stk. 1, litra), i Rådets rammeafgørelse 2001/413/JAI af 28.5.2001 (EFT L 149 af 2.6.2001).

Artikel 46 – Fremsendelse af dokumenter

Bestemmelserne i denne artikel er taget fra artikel 6 i Den Europæiske Unions konvention om gensidig retshjælp (29. maj 2000). Der er tale om en betydelig nyskabelse, idet den europæiske arrestordre kan fremsendes ved ethvert middel, bl.a. med telefax eller elektronisk post, på betingelse af, at ægtheden kan kontrolleres og der er sikkerhed for fuld fortrolighed. Fremsendelsen af den europæiske arrestordre skal ske efter de ordninger, medlemsstaterne indfører i forbindelse med konventionen om gensidig retshjælp (jf. de forklarende bemærkninger til artikel 6) "for at få fastlagt præcise fremgangsmåder for kontrol af anmodningernes ægthed, når de fremsendes med telefax, elektronisk post eller andet telekommunikationsmiddel".

I det omfang, hvor den europæiske arrestordre i sig selv udgør et tilstrækkeligt fuldbyrdesgrundlag, er fremsendelsen og ægthedskontrollen i øvrigt meget forenklet. Det er hovedsagelig i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 32 (supplerende oplysninger), at der kan opstå spørgsmål om fremsendelse og ægthed. De afklares efter fælles overenskomst ved direkte kontakt mellem medlemsstaternes retslige myndigheder, eventuelt med bistand fra de centrale myndigheder.

Artikel 47 - Sprog

Den europæiske arrestordre fremsendes på den udstedende eller den fuldbyrdende medlemsstats sprog. På dette punkt afviger rammeafgørelsen ikke fra den europæiske udleveringskonvention fra 1957.

Derimod bygger rammeafgørelsen på traktaten mellem Italien og Spanien, når den pålægger fuldbyrdeslandets centrale myndighed at sørge for en oversættelse af arrestordren og om fornødent alle nødvendige sagsakter til dette lands sprog.

Artikel 48 - Udgifter

Rammeafgørelsen indeholder en mindre ændring i form af en forenkling af bestemmelserne i artikel 24 i den europæiske udleveringskonvention fra 1957.

Princippet er, at alle udgifter på fuldbyrdeslandets område skal afholdes af dette, mens transportudgifter og alle andre udgifter påhviler udstedelseslandet.

Kapital VIII: Beskyttelsesklause

Artikel 49 - Beskyttelsesklause

Systemet med den europæiske arrestordre kan kun fungere, når der er fuld tillid mellem medlemsstaterne med hensyn til det politiske systems og retsvæsenets kvalitet og pålidelighed. Derfor må en medlemsstat ensidigt kunne beslutte at suspendere anerkendelsen af europæiske arrestordrer udstedt af en anden medlemsstat, når denne mistænkes for alvorlige og gentagne krænkelse af grundlæggende rettigheder som omhandlet i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union. Der skal i så fald afgives en erklæring til Rådet og til Kommissionen. Denne erklæring kan være med til at udløse den i EU-traktatens artikel 7 nævnte procedure. Hvis proceduren efter denne artikel imidlertid ikke udløses inden for en frist på seks måneder, skal suspensionen af anerkendelsen af den europæiske arrestordre ophøre.

Hvis der gøres brug af denne artikel, er det fuldbyrdeslandet, der ud fra omstændighederne skal afgøre, om den pågældende skal retsforfølges på dets område for de handlinger, der dannede grundlag for udstedelsen af den europæiske arrestordre.

Denne artikel bør imidlertid kun anvendes i en overgangsperiode under afventning af, at der eventuelt træffes beslutning om anvendelse af artikel 7 over for den pågældende medlemsstat.

Kapitel IX: Afsluttende bestemmelser

Artikel 50 - Offentliggørelse

Oplysninger angående den centrale myndighed og dens kompetence i henhold til artikel 5 skal offentliggøres før rammeafgørelsens ikrafttræden.

"Negativlisten" over lovovertrædelser, for hvilke en stat kan erklære at afvise at anerkende den europæiske arrestordre, skal offentliggøres. Enhver ændring i denne liste skal meddeles Rådets generalsekretær og Kommissionen senest tre måneder, før den træder i kraft. Rådets generalsekretær underretter de andre medlemsstater om enhver ændring i denne liste. Sådanne ændringer skal også offentliggøres.

Artikel 51, 52 og 53 giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Forslag til

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE

om den europæiske arrestordre og overgivelsesprocedurerne mellem medlemsstaterne

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 29, artikel 31, litra a) og b), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Oprettelsen af et fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er baseret på gensidig tillid til medlemsstaternes strafferetlige systemer. Disse systemer er baseret på principperne om frihed, demokrati samt retsstatsprincippet, og de overholder de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder af 4. november 1950 og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (2) Alle eller nogle af medlemsstaterne har tiltrådt en række af de eksisterende konventioner på dette område. Det gælder f.eks. den europæiske konvention om udlevering af 13. december 1957 og den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme. De nordiske lande har lignende udleveringsregler.
- (3) Endvidere er følgende tre konventioner, der helt eller delvis omhandler udlevering, blevet godkendt af medlemsstaterne og er en del af gældende EU-ret, nemlig: konventionen af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser mellem de medlemsstater, der har tiltrådt konventionen³, konventionen af 10. marts 1995 om en forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union⁴ og konventionen af 27. september 1996 om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater⁵.
- (4) For at fjerne den kompleksitet og risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsregler, er det nødvendigt at indføre en ny forenklet ordning for overgivelse af personer med henblik på retsforfølgning og straffuldbyrkelse. En sådan

¹ EFT

² EFT

³ EFT L 239 af 22.9.2000, s. 19.

⁴ EFT C 78 af 30.3.1995, s. 1.

⁵ EFT C 313 af 13.10.1996, s. 11.

ordning skal erstatte de traditionelle udleveringsordninger, der ikke længere opfylder kravene i et fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de nationale grænsers betydning gradvist mindskes.

- (5) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, skal erstatte de traditionelle udleveringsordninger og skal have samme anvendelsesområde som det multilaterale udleveringssystem, der bygger på den europæiske konvention om udlevering af 13. december 1957.
- (6) Da dette mål ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes i medlemsstaterne og derfor af gensidighedsgrunde bedre kan gennemføres på EU-niveau, kan Rådet for Den Europæiske Union vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, således som det fremgår af artikel 2 i EU-traktaten og artikel 5 i EF-traktaten. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, således som det fremgår af sidstnævnte artikel, går denne rammeafgørelse ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (7) Den europæiske arrestordre er baseret på princippet om gensidig anerkendelse. Hvis en retslig myndighed i en medlemsstat anmoder om at få overgivet en person med henblik på retsforfølgning for en lovovertrædelse, der kan straffes med frihedsberøvelse på mindst tolv måneder, eller med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom, der indebærer frihedsberøvelse i mindst fire måneder, skal myndighederne i den anden medlemsstat i princippet efterkomme denne anmodning.
- (8) En beslutning om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre skal underkastes tilstrækkelig kontrol, hvilket betyder, at en retslig myndig i den medlemsstat, hvor den pågældende person er blevet arresteret, skal træffe beslutning om fuldbyrdelse af arrestordren.
- (9) De centrale myndigheders rolle i fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal begrænses til praktisk og administrativ støtte og til de situationer, hvor de centrale myndigheder har bedre mulighed for at træffe beslutning end en retslig myndighed.
- (10) Der er behov for en fælles udformning af en europæisk arrestordre, således at den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet kan afgøre, om arrestordren kan fuldbyrdes, uden at der er behov for yderligere dokumenter.
- (11) For at sikre en effektiv procedure og forudsat, at fuldbyrdelsen af arrestordren ikke medfører en krænkelse af de grundlæggende rettigheder, bør det kun være muligt at afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre i klart definerede tilfælde.
- (12) Da en europæisk arrestordre er baseret på ideen om et unionsborgerskab efter artikel 17-22 i EF-traktaten, bør den undtagelse, der gælder for medlemsstaternes egne statsborgere i de traditionelle udleveringsordninger, ikke gælde i det fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Enhver unionsborger bør uanset nationalitet kunne retsforfølges og dømmes på det sted i Den Europæiske Union, hvor den strafbare handling har fundet sted.
- (13) Der bør imidlertid tages behørig højde for, at en person, der afsone en fængselsstraf, får mulighed for at blive reintegreret i samfundet. Det bør derfor være muligt at afsone en fængselsstraf i den medlemsstat, hvor den pågældende person har de bedste chancer for at blive reintegreret.

- (14) En følge af princippet om gensidig anerkendelse er, at betingelsen om dobbelt strafbarhed og specialitetsreglen ophæves. Når fuldbyrdelsen af en arrestordre for en given adfærd er i modstrid med de visse omstændigheder i en medlemsstats retssystem, skal medlemsstaten have mulighed for at tage forbehold hvad angår disse overtrædelser. Det kan ske ved at give medlemsstaterne mulighed for at udarbejde en "negativliste" over lovovertrædelser, for hvilke fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre er udelukket.
- (15) Fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre kan begrænses i de tilfælde, hvor en medlemsstat udøver ekterritorial kompetence for handlinger, der ikke betragtes som overtrædelser i fuldbyrdelsesstaten.
- (16) Den europæiske arrestordre er baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af en sådan mekanisme kan kun suspenderes, hvis en af medlemsstaterne groft overtræder princippet i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union, hvilket kan føre til anvendelse af samme traktats artikel 7.
- (17) Den europæiske arrestordre skal erstatte alle hidtidige instrumenter om udlevering, herunder bestemmelserne i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, der vedrører dette område⁶.
- (18) Alle medlemsstater har ratificeret Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med automatisk databehandling af personoplysninger. De personoplysninger, der behandles som led i gennemførelsen af denne rammeafgørelse, vil blive beskyttet efter principperne i denne konvention.
- (19) Hvad angår Republikken Island og Kongeriget Norge er denne rammeafgørelse en udvikling af Schengen-reglerne ifølge aftalen af 17. maj 1999 indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og disse to stater⁷.
- (20) Denne rammeafgørelse skal overholde de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig kapitel VI.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

⁶ Artikel 59-66, artikel 94, stk. 4, og artikel 95 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 19.6.1990, EFT L 239 af 22.9.2000.

⁷ EFT L 176 af 10.7.1999, s. 31.

Kapitel I: Almindelige principper

Artikel 1 – Formål

Formålet med denne rammeafgørelse er at fastsætte regler for, hvordan medlemsstaterne på deres område skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, der er udstedt af en retslig myndighed i en anden medlemsstat.

Artikel 2 - Anvendelsesområde

Der kan udstedes en europæisk arrestordre for:

- (a) fuldbyrdelse af en endelig dom i en straffesag eller en udeblivelsesdom, der medfører frihedsberøvelse, eller en sikkerhedsforanstaltning af mindst fire måneders varighed i udstedelsesstaten
- (b) andre eksigible retsafgørelser i straffesager, der medfører frihedsberøvelse og vedrører en lovovertrædelse, der straffes med frihedsberøvelse, eller en sikkerhedsforanstaltning af mindst tolv måneders varighed i udstedelsesstaten.

Artikel 3 - Definitioner

Følgende definitioner gælder i denne rammeafgørelse:

- (a) "*Europæisk arrestordre*": en anmodning udstedt af en retslig myndighed i en medlemsstat til en anden medlemsstat om bistand til eftersøgning, anholdelse, tilbageholdelse og overgivelse af en person, for hvem der er afsagt en dom eller truffet en retsafgørelse efter artikel 2
- (b) "*retslig myndighed i udstedelseslandet*": en dommer eller offentlig anklager i den medlemsstat, der har udstedt en europæisk arrestordre
- (c) "*retslig myndighed i fuldbyrdelseslandet*": en dommer eller offentlig anklager i den medlemsstat, på hvis område den eftersøgte person opholder sig, og som træffer beslutning om at fuldbyrde en europæisk arrestordre
- (d) "*udeblivelsesdom*" er en dom afsagt af en domstol i en straffesag, uden at den dømte var personligt til stede under retsforhandlingerne. Som udeblivelsesdomme betragtes derimod ikke afgørelser truffet vedrørende en person, der rent faktisk er blevet indstævnet inden for en frist, der skulle give vedkommende mulighed for at forberede sit forsvar, og som forsætligt har unddraget sig sin pligt til fremmøde, uden at lade sig repræsentere, og uden at vedkommendes fravær eller manglende underretning af domstolen beror på forhold, han eller hun ikke har nogen indflydelse på
- (e) "*sikkerhedsforanstaltning*" er enhver beslutning om frihedsberøvelse, som er truffet af en kriminalret i forbindelse med eller i stedet for fængselsstraf
- f) "*eftersøgt person*" er en person, for hvilken der er udstedt en europæisk arrestordre.

Artikel 4 - Kompetente retslige myndigheder

Medlemsstaterne skal i henhold til gældende national lovgivning udpege de retslige myndigheder, der er kompetente til

- (a) at udstede en europæisk arrestordre
- (b) at træffe afgørelse efter del 4 i kapitel II, uden at det berører artikel 5, stk. 4.

Artikel 5 - Central myndighed

1. Medlemsstaterne skal udpege en central myndighed eller, hvis forfatningen kræver det, flere centrale myndigheder med henblik på denne rammeafgørelse.
2. Den centrale myndighed skal bistå den kompetente retslige myndighed. Den centrale myndighed skal navnlig sørge for oversættelse og stille administrative og praktiske faciliteter samt generel information til rådighed.
3. Medlemsstaterne kan beslutte, at den centrale myndighed skal være ansvarlig for den praktiske fremsendelse og modtagelse af den europæiske arrestordre og for anden officiel korrespondance i den henseende.
4. Medlemsstaterne kan bestemme, at den centrale myndighed træffer afgørelse i spørgsmål, der falder ind under artikel 31, 37 og 38.

Medlemsstaterne skal sikre, at den eftersøgte person får mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til den centrale myndighed, før denne træffer afgørelse.

Den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet træffer afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre på grundlag af den centrale myndigheds afgørelse.

Artikel 6 - Den europæiske arrestordres indhold

Den europæiske arrestordre skal indeholde de oplysninger, der fremgår af bilaget:

- (a) den eftersøgte persons identitet
- (b) angivelse af den retslige myndighed i udstedelseslandet
- (c) angivelse af, om der foreligger en endelig dom eller en anden eksigibel afgørelse efter artikel 2
- (d) angivelse af, om den europæiske arrestordre er en følge af en udeblivelsesdom, og i bekræftende fald oplysninger om adgangen til at gøre indsigelse og om den gældende procedure i overensstemmelse med artikel 35, stk. 1, andet afsnit
- (e) lovovertrædelsens art og strafferetlige klassificering
- (f) en beskrivelse af de omstændigheder, under hvilke lovovertrædelsen er begået, herunder tid, sted og den eftersøgte persons delagtighed

- (g) den idømte straf, hvis der er tale om en endelig dom, og i modsat fald den foreskrevne strafferamme
- (h) eventuelle andre konsekvenser af lovovertrædelsen
- (i) angivelse af, om den eftersøgte person allerede har været anholdt for den samme lovovertrædelse og løsladt, eller om eftersøgte er løsladt efter varetægtsfængsling på betingelse af fremmøde, eller eventuelt er undvejet fra fængsel.

Kapitel II: Procedure

AFSNIT 1 – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 7 - Kommunikation mellem myndigheder

1. Når det sted, hvor den eftersøgte person opholder sig, er kendt, fremsender den udstedende retslige myndighed den europæiske arrestordre direkte til den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet.
2. Bestemmelserne i stk. 1 udelukker ikke, at den europæiske arrestordre eller oplysninger om arrestordren og dennes fuldbyrdelse fremsendes
 - (a) fra en central myndighed i en medlemsstat til en central myndighed i en anden medlemsstat
 - (b) fra en retslig myndighed i en medlemsstat til en central myndighed i en anden medlemsstat, eller
 - (c) fra en central myndighed i en medlemsstat til en retslig myndighed i en anden medlemsstat.

AFSNIT 2 – BRUG AF SCHENGEN-INFORMATIONSSYSTEMET

Artikel 8 - Indberetning

Hvis det ikke vides, hvor den eftersøgte person opholder sig, kan den retslige myndighed i udstedelseslandet anmode om, at der optages en indberetning i Schengen-informationssystemet (SIS) med henblik på anholdelse og overgivelse af den pågældende person.

Den indberetning og de oplysninger, der er nævnt i artikel 6, skal afgives af den centrale nationale myndighed, der har ansvaret. Både indberetningen og oplysningerne skal fremsendes med det hurtigste og mest sikre middel.

Artikel 9 - Forbehold

1. Når et fuldbyrdelsesland mener, at indberetningen er omfattet af artikel 27, 28, 30 eller 31, eller hvis der er bevilget en midlertidig løsladelse efter artikel 14, kan der efterfølgende indsættes et forbehold i informationssystemet, således at den europæiske arrestordre ikke vil blive fuldbyrdet på dens område. Dette skal i givet fald ske efter forudgående høring af de andre medlemsstater.
2. Hvis der på grund af bestemmelserne i stk. 1 ikke kan foretages anholdelse, må forbeholdet betragtes som en oplysning om den eftersøgte persons opholdssted.

AFSNIT 3 – ANHOLDELSE OG VARETÆGTSFÆNGSLING

Article 10 - Tvangsforanstaltning

Fuldbyrdelseslandet kan træffe nødvendige og proportionelle tvangsforanstaltninger over for en eftersøgt person under overholdelse af gældende national lovgivning, herunder de bestemmelser om retlig kontrol, der finder anvendelse, når en person anholdes med henblik på udlevering.

Artikel 11 - Den eftersøgtes rettigheder

1. Når en eftersøgt person anholdes på en anden medlemsstats område, skal den kompetente myndighed i sidstnævnte stat i overensstemmelse med national lovgivning informere den pågældende person om arrestordren og dens indhold og om muligheden for at samtykke i at blive overgivet til den retslige myndighed i udstedelseslandet.
2. Fra det øjeblik en eftersøgt person anholdes med henblik på fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, har den pågældende person ret til at lade sig bistå af en advokat og om nødvendigt af en tolk.

Artikel 12 - Underretning af de retslige myndigheder

Den retslige myndighed i udstedelseslandet og den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet skal straks underrettes om anholdelsen.

Artikel 13 - Kontrol og suspension

1. Straks efter underretning om en anholdelse skal den retslige myndighed i udstedelseslandet meddele den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet, om den europæiske arrestordre opretholdes.
2. Hvis den retslige myndighed i udstedelseslandet ikke opretholder den europæiske arrestordre, skal den anholdte person straks løslades.
3. Den retslige myndighed i udstedelseslandet kan beslutte at suspendere den europæiske arrestordre mod tilsagn fra den anholdte person om frivilligt at give møde på et nærmere fastsat tidspunkt og sted. Et sådant tilsagn indhentes af den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet og meddeles den retslige myndighed i udstedelseslandet. Udstedelseslandet kan efterfølgende indsætte et forbehold i Schengen-informationssystemet. Hvis den anholdte person ikke opfylder sin forpligtelse til at give møde, kan den retslige myndighed i udstedelseslandet igen gøre den europæiske arrestordre eksigibel og supplere oplysningerne i den europæiske arrestordre, navnlig hvad angår de oplysninger, der er nævnt i artikel 6, stk. 1, litra i). Den pågældende person skal informeres om følgerne af ikke at opfylde sin forpligtelse.

Artikel 14 - Midlertidig løsladelse

1. Når en person anholdes på basis af en europæisk arrestordre, skal den retslige myndighed i udstedelseslandet afgøre, om den pågældende person fortsat skal være varetægtsfængslet.

Hvis den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet har grund til at tro, at den anholdte ikke vil undvige, ikke vil begå flere lovovertrædelser eller ødelægge bevismateriale vedrørende den(de) overtrædelse(-r), der har givet anledning til den europæiske arrestordre, og hvis den anholdte person forpligter sig til at forblive til rådighed med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, kan den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet beslutte at løslade personen, indtil der er fastsat en senere dato i aftalen mellem udstedelseslandet og fuldbyrdelseslandet. Løsladelsen skal om nødvendigt betinges af, at den anholdte person overholder visse betingelser, som den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet fastsætter i overensstemmelse med fuldbyrdelseslandets lovgivning.

Den anholdte person skal informeres om følgerne af ikke at overholde forpligtelsen til at forblive til rådighed med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre.

2. Hvis den eftersøgte person ikke overholder forpligtelsen til at forblive til rådighed med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, underretter den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet den retslige myndighed i udstedelseslandet derom. I det tilfælde kan sidstnævnte supplere oplysningerne i den europæiske arrestordre, navnlig hvad angår de oplysninger, der er nævnt i artikel 6, stk. 1, litra i).

AFSNIT 4 – RETLIG PROCEDURE FOR UDLEVERING

Artikel 15 - Undersøgelse af den europæiske arrestordre

Den europæiske arrestordre skal forelægges den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder senest ti dage efter anholdelsen.

Artikel 16 – Samtykke til udlevering

1. Hvis den anholdte person giver sit samtykke til udlevering, skal vedkommende overgives efter reglerne i artikel 23.
2. Samtykke skal afgives til den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet i overensstemmelse med national lovgivning.
3. Der skal indhentes samtykke på en måde, der sikrer, at den pågældende person frivilligt har samtykket og har fuldt kendskab til følgerne deraf.
4. Samtykke skal registreres i overensstemmelse med den lovgivning, der er gældende i den fuldbyrdende medlemsstat.
5. Samtykke kan ikke tilbagekaldes.

6. Samtykke skal straks meddeles den retslige myndighed i udstedelseslandet.

Artikel 17 - Tidligere løsladelse

1. Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet skal straks fuldbyrde en europæisk arrestordre uden høring ved domstolen og uden at kontrollere, om den eftersøgte person har samtykket, når den eftersøgte person er undvejet eller har unddraget sig sin pligt til at møde op efter
 - (a) straks at være blevet løsladt
 - (b) at være blevet løsladt efter en varetægtsfængsling
 - (c) at have været omfattet af bestemmelserne om suspension af den europæiske arrestordre efter artikel 13, stk. 3, eller midlertidig løsladelse efter artikel 14.
2. Hvis den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet har grund til at antage, at den eftersøgte person efter stk. 1 falder ind under et af tilfældene i artikel 27-34, skal myndigheden forelægge sagen for en domstol efter reglerne i artikel 18.
3. Hvis fuldbyrdelsen finder sted ifølge stk. 1, kan den eftersøgte person ved en domstol anfægte de grunde, der ligger til grund for anvendelsen af stk. 1.

Artikel 18 - Fremstilling for en dommer

En domstol i fuldbyrdelseslandet afgør, om den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes efter et retsmøde, der afholdes efter de gældende strafferetlige procedureregler i fuldbyrdelseslandet:

- (a) hvis den eftersøgte person ikke giver sit samtykke til udlevering
- (b) i sager omfattet af bestemmelserne i artikel 17, stk. 2 og 3.

Den udstedende medlemsstat kan lade sig repræsentere eller fremsætte bemærkninger for domstolen.

Artikel 19 - Supplerende oplysninger

Hvis den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet finder, at de oplysninger, udstedelseslandet har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til at beslutte, om en europæisk arrestordre skal fuldbyrdes, anmoder myndigheden straks om de nødvendige supplerende oplysninger, og den kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af sådanne oplysninger.

Artikel 20 – Frist for at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre

Afgørelsen om, hvorvidt den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes, skal træffes så hurtigt som muligt, og under alle omstændigheder senest 90 kalenderdage efter anholdelse af den eftersøgte person.

Artikel 21 – Afvisning af udlevering og fristens udløb

1. Hvis de retslige myndigheder i fuldbyrdeslandet afviser at overgive eftersøgte, eller hvis der ikke træffes afgørelse om overgivelse af eftersøgte inden for den frist, der er fastsat i artikel 20, skal den anholdte person straks løslades, medmindre det er nødvendigt fortsat at holde vedkommende varetægtsfængslet ifølge artikel 33 eller på grund af andre lovovertrædelser.
2. Enhver afvisning af at fuldbyrde en europæisk arrestordre og enhver overskridelse af fristen efter artikel 20 skal begrundes.

Artikel 22 – Meddelelse af afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre

Den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet skal straks give den retslige myndighed i udstedelseslandet meddelelse om, hvorvidt den europæiske arrestordre vil blive fuldbyrdet.

Artikel 23 – Frist for udlevering af den eftersøgte person

1. Den eftersøgte person skal overgives så hurtigt som muligt på en dato, der fastsættes af de implicerede myndigheder.
2. Bortset fra bestemmelserne i stk. 3 skal den eftersøgte person udleveres senest tyve kalenderdage efter:
 - (a) den anholdte persons samtykke
 - (b) afgørelsen fra den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet efter artikel 17, stk. 1, eller
 - (c) afgørelsen fra domstolen efter artikel 18 om at fuldbyrde den europæiske arrestordre.

Når denne periode er udløbet, skal den pågældende person, hvis denne tilbageholdes, løslades på fuldbyrdeslandets område.

3. Hvis det på grund af omstændigheder, der ikke kan tilskrives fuldbyrdeslandet, viser sig umuligt at overgive den eftersøgte person inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, skal den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet straks underrette den retslige myndighed i udstedelseslandet og aftale en ny dato for udlevering. I det tilfælde skal overgivelsen ske inden for en frist på tyve kalenderdage fra den således fastsatte dato.

Hvis den pågældende person stadig efter udløbet af denne frist tilbageholdes, skal vedkommende løslades, medmindre forsinkelsen skyldes vedkommendes personlige situation.

4. Fristerne i stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse, når artikel 39, stk. 1, 2 og 4 finder anvendelse.

Artikel 24 - Fratrækning af varetægtsperioden i den samlede straf

1. Udstedelseslandet skal fratække enhver frihedsberøvelse i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre fra den samlede periode med frihedsberøvelse.
2. I den forbindelse skal alle oplysninger om varigheden af den eftersøgte persons frihedsberøvelse på grundlag af den europæiske arrestordre fremsendes til udstedelseslandet.

Artikel 25 – Den europæiske arrestordres udløb

Den retslige myndighed i udstedelseslandet skal sørge for, at den europæiske arrestordre sættes ud af kraft fra datoen for overgivelse, og hver gang det er nødvendigt.

Kapitel III – Grunde til at nægte fuldbyrdelse

Artikel 26 - Almindelige bestemmelser

Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet kan afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre af de grunde, der er beskrevet i artikel 27-34.

Artikel 27 - Undtagelser

Uden at det berører målet i EU-traktatens artikel 29 kan enhver medlemsstat udarbejde en udtømmende liste over handlinger, der i nogle medlemsstater opfattes som lovovertrædelser, men for hvilke medlemsstatens retslige myndigheder skal afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, fordi det ville være i modstrid med landets grundlæggende retsprincipper.

Denne liste og eventuelle ændringer skal offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* mindst tre måneder, før en medlemsstat kan påberåbe sig bestemmelserne i stk. 1 for den pågældende handling.

Artikel 28 - Territorialitetsprincippet

Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet kan afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, der er udstedt for en handling, som i henhold til fuldbyrdelseslandets lovgivning ikke betragtes som en lovovertrædelse, og som end ikke delvis er begået på udstedelseslandets område.

Artikel 29 - Ne bis in idem

1. Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet skal afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis en retslig myndighed i fuldbyrdelseslandet har afsagt endelig dom for den eftersøgte person for den lovovertrædelse, som har givet anledning til udstedelsen af den europæiske arrestordre.
2. Fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal afvises, hvis de retslige myndigheder i fuldbyrdelseslandet har besluttet enten ikke at indlede eller at afslutte proceduren vedrørende den lovovertrædelse, som har givet anledning til udstedelsen af en europæisk arrestordre.

Artikel 30 - Benådning og amnesti

Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet kan afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre vedrørende en lovovertrædelse, der er omfattet af benådningsregler i fuldbyrdelseslandet, når sidstnævnte har kompetence til at retsforfølge den pågældende handling ifølge landets egne strafferetlige regler.

Artikel 31 - Immunitet

Fuldbydelseslandet skal afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis landets retssystem giver den eftersøgte person immunitet.

Artikel 32 - Manglende oplysninger

Den retslige myndighed i fuldbydelseslandet kan afvise at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis:

- (a) den europæiske arrestordre ikke indeholder de oplysninger, der er anført i artikel 6
- (b) det er umuligt at fastslå den eftersøgte persons identitet.

Kapitel IV – Grunde til at afvise overgivelse

Artikel 33 - Reintegrationsprincippet

1. Fuldbyrkelse af en europæisk arrestordre for en eftersøgt person kan afvises, hvis personen vil have bedre muligheder for at blive reintegreret i fuldbyrdelseslandet, og hvis vedkommende samtykker i at afsones sin straf der.

I det tilfælde skal den straffedom, der er afsagt i udstedelseslandet, afsones i fuldbyrdelseslandet i overensstemmelse med gældende lovgivning der. Den straffedom, der er afsagt af udstedelseslandet, kan ikke erstattes af en straf idømt efter gældende lovgivning i fuldbyrdelseslandet for samme lovovertrædelse.

2. Den endelig dom, på grundlag af hvilken den europæiske arrestordre er udstedt, samt alle nødvendige dokumenter skal sendes til den kompetente retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet med henblik på fuldbyrdelse.

Artikel 34 - Videokonferencer

1. Den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet kan afstå fra at udlevere den eftersøgte person, hvis:
 - (a) den eftersøgte person fra et sted i fuldbyrdelseslandet ved hjælp af en videokonference har mulighed for at deltage i retsforfølgningen i udstedelseslandet
 - (b) fuldbyrdelseslandet og udstedelseslandet anerkender en sådan fremgangsmåde.

Processen skal gennemføres i overensstemmelse med gældende lovgivning i de berørte medlemsstater og de relevante internationale instrumenter, herunder den europæiske konvention fra 1950 om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

2. De nærmere retningslinjer for en sådan fremgangsmåde skal aftales mellem den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet og den retslige myndighed i udstedelseslandet.
3. Hvis stk. 1 finder anvendelse, er det den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet, der i henhold til landets gældende lovgivning skal afgøre, om den eftersøgte person skal holdes fængslet.

Kapitel V – Særlige tilfælde

Artikel 35 - Udeblivelsesdomme

1. Hvis den europæiske arrestordre er udstedt på grundlag af en udeblivelsesdom, skal sagen prøves igen i udstedelseslandet, når overgivelsen har fundet sted.

Den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet skal informere den anholdte person om dennes ret til at gøre indsigelse mod dommen og om den procedure, der i givet fald skal følges.

2. Medlemsstaterne skal give de retslige myndigheder mulighed for at modtage indsigelser fra personer, for hvilke der er afsagt udeblivelsesdom, og for at informere de retslige myndigheder i udstedelseslandet om en sådan indsigelse.

Artikel 36 - Tilbagegivelse til fuldbyrdeslandet

Fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre kan betinges af, at den anholdte person tilbagegives til fuldbyrdeslandet for at afsone sin straf der, når der er grund til at antage, at vedkommende har bedre muligheder for at blive reintegreret i den medlemsstat.

Artikel 37 – Livsvarig fængselsstraf

Hvis den lovovertrædelse, der har foranlediget en europæisk arrestordre, straffes med livsvarig fængselsstraf eller en livsvarig sikkerhedsforanstaltning, kan fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre gøres betinget af, at udstedelseslandet forpligter sig til i så høj grad som muligt at få anvendt de benådningsregler, som den pågældende person er omfattet af efter gældende national lovgivning og praksis.

Artikel 38 – Udskydelse af fuldbyrdelsen af humanitære grunde

1. Fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre kan undtagelsesvis udskydes, hvis der er vægtige grunde til at antage, at fuldbyrdelsen klart ville skade den eftersøgte persons liv eller helbred på grund af vedkommendes alder eller sundhedstilstand eller af andre tvingende humanitære grunde.
2. Den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes, så snart disse grunde ikke længere foreligger.

Artikel 39 - Verserende sager i flere medlemsstater

1. Når en europæisk arrestordre er udstedt på grundlag af en endelig dom for en person, der er genstand for retsforfølgning i fuldbyrdeslandet, kan fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre udskydes, indtil der falder endelig dom i sagen, eller indtil en eventuel strafafsoning i fuldbyrdeslandet er afsluttet.

2. Når der er udstedt en europæisk arrestordre på grundlag af en endelig dom for en person, der afsoner en straf i fuldbyrdelseslandet, kan fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre udskydes, indtil strafafsoningen i fuldbyrdelseslandet er afsluttet.
3. Når der er udstedt en europæisk arrestordre på grundlag af en anden eksigibel retsafgørelse eller en udeblivelsesdom for en person, der afsoner en straf i fuldbyrdelseslandet, kan den europæiske arrestordre fuldbyrdes på den betingelse, at den pågældende person, når der er truffet en endelig afgørelse i udstedelseslandet, føres tilbage til fuldbyrdelseslandet for at afsone resten af straffen, medmindre artikel 34 finder anvendelse.
4. Når der er udstedt en europæisk arrestordre på grundlag af en anden eksigibel retsafgørelse eller en udeblivelsesdom for en person, der er genstand for retsforfølgning i fuldbyrdelseslandet, skal den midlertidige overførsel af den eftersøgte person med henblik på gennemførelse af proceduren på betingelse af, at den pågældende person tilbageføres, ske efter aftale mellem udstedelses- og fuldbyrdelseslandet, medmindre artikel 34 finder anvendelse.
5. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 3 og 4, skal fuldbyrdelseslandet efter fælles aftale fastsætte varigheden og betingelserne for overførslen.
6. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 3 og 4, skal udstedelseslandet sikre, at den eftersøgte person forbliver til rådighed for fuldbyrdelseslandet, enten ved på udstedelseslandets område at fuldbyrde fuldbyrdelseslandets endelige dom, eller eventuelt på grundlag af en foreløbig afgørelse truffet af udstedelseslandets retslige myndighed.

Artikel 40 - Konkurrerende anmodninger

1. Hvis to eller flere medlemsstater har udstedt en arrestordre for den samme person, skal den afgørelse, på grundlag af hvilken den europæiske arrestordre fuldbyrdes, træffes af den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder navnlig lovovertrædelsernes relative grovhed og gerningsstederne samt tidspunktet for udstedelsen af de europæiske arrestordrer.

Alle implicerede retslige myndigheder skal samarbejde tæt for at sikre, at retsforfølgningen kan finde sted i hver enkelt medlemsstat så hurtigt som muligt.
2. Hvis der fremsættes flere anmodninger, kan de sendes til Eurojust, der skal udtale sig så hurtigt som muligt.
3. Hvis der opstår en konflikt mellem en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning fra et tredjeland, der har tiltrådt den europæiske konvention om udlevering af 13. december 1957, er det den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet, der under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder navnlig de forhold, der er nævnt i konventionens artikel 17, afgør, om det er den europæiske arrestordre eller udleveringsanmodningen, der skal have forrang.

Hvis der opstår konflikt mellem en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning fremsat af et tredjeland, der ikke har tiltrådt konventionen, har fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre forrang.

4. Hvis der opstår konflikt mellem en europæisk arrestordre og en overgivelsesansøgning fra en international kriminalret, skal de berørte medlemsstater, før der træffes en afgørelse, og uanset om retten anerkendes af alle medlemsstater, holde samråd om, hvorledes kravene i den internationale kriminalrets vedtægter kan efterkommes.

Artikel 41 - Andre lovovertrædelser

En person, der er blevet udleveret på grundlag af en europæisk arrestordre, kan i udstedelseslandet retsforfølges, dømmes og tilbageholdes for en anden lovovertrædelse end den lovovertrædelse, for hvilken der er udstedt en europæisk arrestordre, bortset fra de tilfælde, hvor lovovertrædelsen i fuldbyrdeslandet er opført på den liste, der er nævnt i artikel 27, eller hvad angår artikel 28 eller 30.

Artikel 42 - Overlevering af ejendom

1. Den retslige myndighed i fuldbyrdeslandet skal, for så vidt det er foreneligt med dens lovgivning, efter anmodning fra den retslige myndighed i udstedelseslandet eller på eget initiativ beslaglægge og overlevere ejendom, som:
 - (a) er påkrævet som bevismateriale, eller
 - (b) den eftersøgte person har erhvervet som resultat af lovovertrædelsen.
2. De genstande, der er nævnt i stk. 1, skal overleveres, selv om den europæiske arrestordre ikke kan fuldbyrdes på grund af den eftersøgte persons død eller undvigelse.
3. Hvis de genstande, der er nævnt i stk. 1, er underkastet beslaglæggelse eller konfiskation på fuldbyrdeslandets område, kan sidstnævnte i forbindelse med verserende strafforfølgning midlertidigt tilbageholde eller overlevere dem til udstedelseslandet på den betingelse, at de senere tilbageleveres.
4. Enhver rettighed, som fuldbyrdeslandet eller tredjemand måtte have erhvervet over de genstande, der er nævnt i stk. 1, skal opretholdes. Hvis sådanne rettigheder består, skal udstedelseslandet snarest efter retsforfølgningen vederlagsfrit tilbagesende genstandene til fuldbyrdeslandet.

Kapitel VI – Forholdet til andre retlige instrumenter

Artikel 43 – Forholdet til andre retlige instrumenter

1. Følgende retlige instrumenter eller bestemmelser i retlige instrumenter finder ikke længere anvendelse mellem medlemsstaterne pr. 1. juli 2004:
 - (a) Den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere af 13. december 1957 med tillægsprotokol af 15. oktober 1975 og anden tillægsprotokol af 17. marts 1978, og den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme af 27. januar 1977 hvad angår udlevering.
 - (b) Aftalen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om forenkling og modernisering af metoderne for fremsendelse af anmodninger om udlevering af 26. maj 1989.
 - (c) Konventionen af 10. marts 1995 om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union.
 - (d) Konventionen om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af 27. september 1996.
2. Denne rammebeslutning påvirker ikke anvendelsen af forenkede procedurer eller betingelser, der måtte findes i bilaterale eller multilaterale aftaler, eller som er aftalt mellem medlemsstaterne på grundlag af ensartet eller gensidig lovgivning.

Artikel 44 - Forholdet til bestemmelserne i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen

1. Uden at det berører artikel 8 i aftalen indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne⁸ vil denne rammeafgørelse træde i kraft for Island og Norge [...].
2. Artikel 59-66, artikel 94, stk. 4, og artikel 95 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen vil i det omfang, de omhandler udlevering, bortfalde fra 1. juli 2004.

⁸ EFT L 176 af 10.7.1999, s. 36.

Kapitel VII – Gennemrejse, fremsendelse, sprog og udgifter

Artikel 45 - Gennemrejse

Medlemsstaterne skal tillade gennemrejse på deres område af en eftersøgt person, der skal overgives, forudsat at der foreligger:

- (a) oplysninger om den eftersøgte persons identitet
- (b) en kopi af den europæiske arrestordre og en oversættelse til gennemrejselandets officielle sprog eller et af landets officielle sprog
- (c) en kopi af den fuldbyrdende retslige myndigheds afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre samt oversættelse til gennemrejselandets officielle sprog eller et af landets officielle sprog.

Hvis der er tale om lufttransport uden planlagt mellemlanding, skal udstedelseslandet i tilfælde af uforudset landing give den berørte medlemsstat de oplysninger og dokumenter, der er nævnt i stk. 1.

Artikel 46 - Fremsendelse af dokumenter

1. Udstedelseslandet kan fremsende den europæiske arrestordre ved ethvert sikkert middel, der kan frembringe skriftlig dokumentation, og som giver fuldbyrdelseslandet mulighed for at fastslå ægtheden.
2. Alle vanskeligheder vedrørende dokumenters fremsendelse eller ægthed, der måtte være nødvendige for fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre, skal løses ved direkte kontakt mellem de implicerede retslige myndigheder, og eventuelt med inddragelse af medlemsstaternes centrale myndigheder.

Artikel 47 - Sprog

1. Den europæiske arrestordre kan fremsendes på udstedelses- eller fuldbyrdelseslandets officielle sprog eller et af deres officielle sprog.
2. Fuldbyrdelseslandets centrale myndighed skal om nødvendigt sørge for en hurtig oversættelse af den europæiske arrestordre og alle nødvendige dokumenter, der er fremsendt med henblik på proceduren. Oversættelsen skal uden ophør sendes til den retslige myndighed i fuldbyrdelseslandet.

Artikel 48 - Udgifter

1. Fuldbyrdelseslandet bærer de udgifter, der måtte følge af fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre.

-
2. Alle andre udgifter, herunder rejseudgifter og udgifter i forbindelse med gennemrejse på et tredjelands område, bæres af udstedelseslandet.

Kapitel VIII - Beskyttelsesklause

Artikel 49 - Beskyttelsesklause

1. Medlemsstaterne kan ved en erklæring til Rådet og Kommissionen beslutte at suspendere anvendelsen af denne rammeafgørelse i forhold til en anden medlemsstat, hvis der i denne medlemsstat sker grove og vedvarende krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder i denne medlemsstat, som omhandlet i EU-traktatens artikel 6, stk. 1. En sådan ensidig suspension er en midlertidig foranstaltning. Hvis proceduren efter EU-traktatens artikel 7 ikke udløses inden for en frist på seks måneder, skal suspensionen ophøre.
2. Hvis en medlemsstat gør brug af stk. 1, skal medlemsstaten træffe de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at fastslå sin kompetence for den lovovertrædelse, på grundlag af hvilken den europæiske arrestordre er udstedt.

Kapitel IX – Almindelige og afsluttende bestemmelser

Artikel 50 - Offentliggørelse

1. Medlemsstaterne skal inden den 31. december 2002 meddele Rådets generalsekretariat og Kommissionen de oplysninger om den centrale myndighed, der er foreskrevet i artikel 5. Disse oplysninger offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.
2. Medlemsstaterne skal sende den liste, der er foreskrevet i artikel 27, og alle eventuelle ændringer til Rådets generalsekretariat og Kommissionen.

Rådets generalsekretariat giver straks de øvrige medlemsstater meddelelse om enhver ændring af listen, som medlemsstaterne måtte foretage.

Artikel 51 - Overgangsbestemmelser

De retlige instrumenter og bestemmelser i retlige instrumenter, der er nævnt i artikel 43 og 44, vil fortsat gælde for udleveringsanmodninger, der fremsendes før de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelsen af denne rammeafgørelse, er trådt i kraft.

Artikel 52 - Gennemførelse

Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme denne rammeafgørelse inden den [31. december 2001].

De meddeler Rådets generalsekretariat og Kommissionen de bestemmelser, de vedtager, og oplyser om enhver foranstaltning, de træffer for at efterkomme denne rammeafgørelse.

Kommissionen vil på dette grundlag senest den [31. december 2003] fremsende en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af rammeafgørelsen, eventuelt ledsaget af lovgivningsmæssige forslag.

Rådet vurderer, i hvilket omfang medlemsstaterne har gennemført rammeafgørelsen.

Artikel 53 - Ikrafttrædelse

Denne rammeafgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter dens offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, [...]

På Rådets vegne
Formanden
[...]

BILAG

EUROPÆISK ARRESTORDRE

Jeg bekræfter hermed, at denne arrestordre stemmer overens med de originaldokumenter, som danner grundlag for arrestordren, og anmoder om, at nedenstående person anholdes og overgives til den nedenstående retslige myndighed:

(a) Oplysninger om den person, der ønskes anholdt og overgivet:

Efternavn:

Fornavn(e):

Køn:

Nationalitet:.....

Fødselsdato:

Fødested:

Bopæl:

.....

Særlige kendetegn:

.....

Foto og fingeraftryk af den eftersøgte (hvis sådanne foreligger):

(b) Oplysninger om den retslige myndighed, der har udstedt arrestordren, og til hvem den eftersøgte ønskes overgivet:

Myndighedens navn:

.....

Ansvarlig embedsmand (titel/stilling og navn):

.....

Adresse:

.....

Tlf. nr.: Telefaxnr:

E-mail:

(c) Oplysninger om den eksigible straffedom eller anden retsafgørelse, jf. artikel 2 i rammeafgørelsen af [dato] om den europæiske arrestordre og overgivelsesprocedurerne mellem Den Europæiske Unions medlemsstater:

Art:

Dato:

(d) Er der tale om en udeblivelsesdom, jf. artikel 3, litra e), i rammeafgørelsen af [dato] om den europæiske arrestordre og overgivelsesprocedurerne mellem Den Europæiske Unions medlemsstater?

Ja o Nej o (Sæt kryds)

Hvis ja, angives her, hvilke retsmidler den pågældende har til rådighed til at tilrettelægge sit forsvar eller få sagen prøvet på ny under sin nærværelse:

.....

.....

.....

.....
.....
Kontaktmyndighed:.....
.....
.....

(e) Lovovertrædelsens art og strafferetlige klassificering:
.....
.....
.....

(f) Beskrivelse af de omstændigheder, hvorunder lovovertrædelsen blev begået, herunder tid, sted og den eftersøgte persons delagtighed:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(g) Den idømte straf (når der er tale om en eksigibel straffedom) eller den foreskrevne strafferamme samt eventuelle andre konsekvenser af lovovertrædelsen eller lovovertrædelserne:
.....
.....
.....
.....

(h) Andre konsekvenser af lovovertrædelsen, navnlig i relation til offerets situation:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(i) Har den eftersøgte allerede været anholdt for samme lovovertrædelse og løsladt eller løsladt på betingelse af fremmøde? Hvis ja, hvilken varighed havde frihedsberøvelsen? Er den eftersøgte undvejet et fængsel?

.....

.....

.....

(j) Andre oplysninger:

.....

.....

.....

.....

Den ansvarlige embedsmands underskrift:

Titel/stilling og navn:

INDHOLDSFORTEGNELSE

KAPITEL I: ALMINDELIGE PRINCIPPER

- Artikel 1 – Formål
- Artikel 2 – Anvendelsesområde
- Artikel 3 – Definitioner
- Artikel 4 – Kompetente retslige myndigheder
- Artikel 5 – Central myndighed
- Artikel 6 – Den europæiske arrestordres indhold

KAPITEL II: PROCEDURE

Afsnit 1 – Almindelige bestemmelser

- Artikel 7 – Kommunikation mellem myndigheder

Afsnit 2 – Brug af Schengen-informationssystemet

- Artikel 8 – Indberetning
- Artikel 9 – Forbehold

Afsnit 3 – Anholdelse og varetægtsfængsling

- Artikel 10 – Tvangsforanstaltning
- Artikel 11 – Den eftersøgte retigheder
- Artikel 12 – Underretning af de retslige myndigheder
- Artikel 13 – Kontrol og suspension
- Artikel 14 – Midlertidig løsladelse

Afsnit 4 – Retlig procedure for udlevering

- Artikel 15 – Undersøgelse af den europæiske arrestordre
- Artikel 16 – Samtykke til udlevering
- Artikel 17 – Tidligere løsladelse
- Artikel 18 – Fremstilling for en dommer
- Artikel 19 – Supplerende oplysninger
- Artikel 20 – Frist for at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre
- Artikel 21 – Afvisning af udlevering og fristens udløb
- Artikel 22 – Meddelelse af afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre
- Artikel 23 – Frist for udlevering af den eftersøgte person
- Artikel 24 – Fratrækning af varetægtsperioden i den samlede straf
- Artikel 25 – Den europæiske arrestordres udløb

KAPITEL III: GRUNDE TIL AT NÆGTE FULDBYRDELSE

- Artikel 26 – Almindelige bestemmelser

- Artikel 27 – Undtagelser
- Artikel 28 – Territorialitetsprincippet
- Artikel 29 – Ne bis in idem
- Artikel 30 – Benådning og amnesti
- Artikel 31 – Immunitet
- Artikel 32 – Manglende oplysninger

KAPITEL IV: GRUNDE TIL AT AFVISE OVERGIVELSE

- Artikel 33 – Reintegrationsprincippet
- Artikel 34 – Videokonferencer

KAPITEL V: SÆRLIGE TILFÆLDE

- Artikel 35 – Udeblivelsesdomme
- Artikel 36 – Tilbagegivelse til fuldbyrdelseslandet
- Artikel 37 – Livsvarig fængselsstraf
- Artikel 38 – Udskydelse af fuldbyrdelsen af humanitære grunde
- Artikel 39 – Verserende sager i flere medlemsstater
- Artikel 40 – Konkurrerende anmodninger
- Artikel 41 – Andre lovovertrædelser
- Artikel 42 – Overlevering af ejendom

KAPITEL VI: FORHOLDET TIL ANDRE RETLIGE INSTRUMENTER

- Artikel 43 – Forholdet til andre retlige instrumenter
- Artikel 44 – Forholdet til bestemmelserne i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen

KAPITEL VII: GENNEMREJSE, FREMSENDELSE, SPROG OG UDGIFTER

- Artikel 45 – Gennemrejse
- Artikel 46 – Fremsendelse af dokumenter
- Artikel 47 – Sprog
- Artikel 48 – Udgifter

KAPITEL VIII: BESKYTTELSESKLAUSUL

- Artikel 49 – Beskyttelsesklauseul

KAPITEL IX: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

- Artikel 50 – Offentliggørelse
- Artikel 51 – Overgangsbestemmelser
- Artikel 52 – Gennemførelse
- Artikel 53 – Ikrafttrædelse